

**75 jaar
Valkenvlucht**

75 jaar Valkenvlucht

door
Ger Weenink

Opvoedingsticht „Valkenheide”.
Directeurswoning

Opvoedingsticht „Valkenheide”.
Woning van de heer A.

Opvoedingsticht „Valkenheide”.
Ambtenaarwoningen

Opvoedingsticht „Valkenheide”.
Landbouwbeijf.

VOORWOORD

Dankzij het enthousiasme van enkele medewerkers is ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van Valkenheide, dit foto-boek ontstaan. Het heeft niet de bedoeling een compleet overzicht te geven van 75 jaar leven op de hei. Veeleer heeft dit boekje het karakter van een "familie-album", bestemd voor diegenen die kortere of langere tijd deel hebben uitgemaakt van de Valkenheide-gemeenschap.

Wij hopen dat het bekijken van de foto's herinneringen oproept aan een periode waarin men samen, volwassene en jongere, op weg was, óp weg naar een gelukkiger toekomst.

Het boekje laat ook zien dat Valkenheide zich steeds verandert en vernieuwt, aanpassing zoeken bij veranderende eisen en omstandigheden.

Een proces dat zich ook nu voortzet. In die zin is dit boekje niet alleen een weergave van wat was en wat is, maar wellicht ook een stimulans om met energie mede te werken aan de toekomst van Valkenheide, als hulpbiedend instituut voor jonge mensen, die die hulp behoeven.

J.A. Boumeester
voorzitter van het bestuur

W.H. Kooiman
directeur

Maarsbergen, 28 augustus 1984

HET BEGIN. In haar zitting van 20 augustus 1907 besloot de Synode van de Nederlands Hervormde Kerk te 's-Gravenhage over te gaan tot oprichting van een "Opvoedingsgesticht vanwege de Nederlandsche Hervormde Kerk voor jongens". Aanleiding was de invoering op 1 december 1905 van "de Kinderwetten" van de minister van Justitie, Cort van de Linde. Nadat de Akte van Stichting was gepasseerd, was het de eerste taak van het Bestuur te zoeken naar "een gezonde streek, goedkope grond, enigszins geïsoleerd en toch niet al te ver van een spoorweghalte verwijderd".

ACTE VAN STICHTING

der Stichting

„OPVOEDINGSGESTICHT VANWEGE DE NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK"

Gevestigd te 's-GRAVENHAGE,

verleden voor den Notaris Mr. L. Eikendal te 's Gravenhage den 2en September 1909.

ARTIKEL 1.

Het doel der Stichting is de opname, de duurzame verzorging, de geestelijke ontwikkeling en de bevordering van de algemeene lichamelijke opvoeding van minderjarigen, en wel:

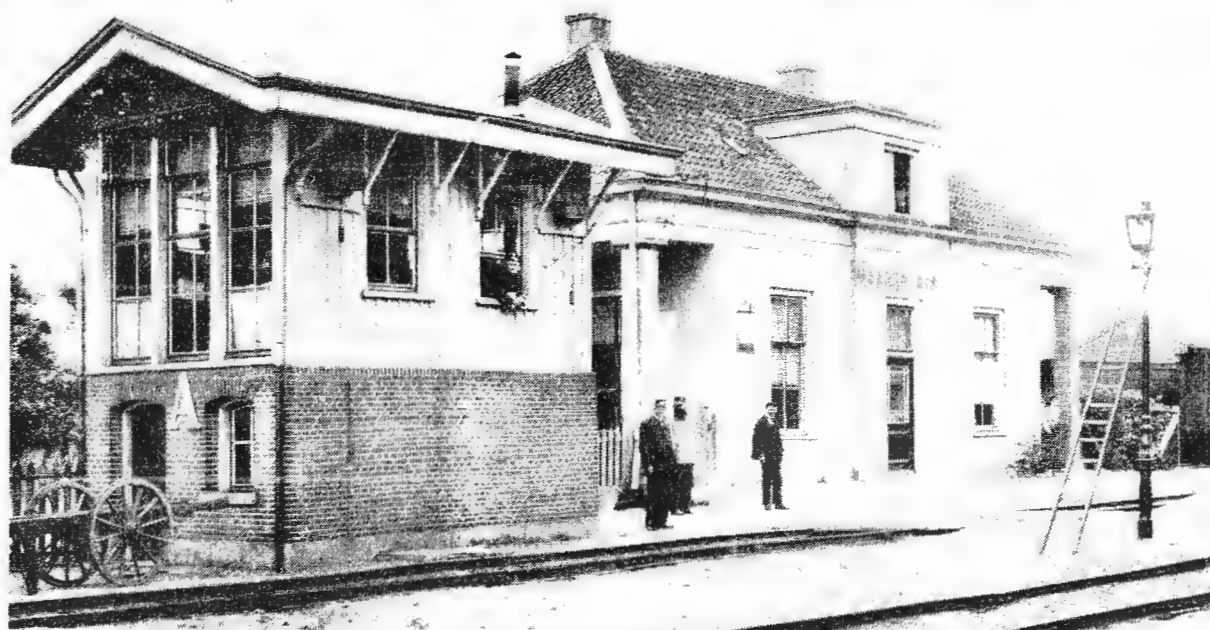
- 1e. van jongens, vallende onder strafrechterlijke dwangopvoeding,
 - 2e. van jongens, vallende onder civielrechterlijke dwangopvoeding,
 - 3e. van zoodanige minderjarigen, welke volgens het oordeel van het Bestuur voor opneming in het gesticht in aanmerking komen,
- zoomede het doen van alle handelingen, welke, naar het oordeel van het Bestuur, middellijk of onmiddellijk met zoodanige opvoeding en verzorging verband houden.

*Globala Begroting voor het Opvoedings-Gesticht
voor de Ned. Hervormde Gemeente
te bouwen op een terrein te Maarsbergen!*

<i>Aantal Jongens.</i>	<i>Een Paviljoen voor 80 jongens, verdeeld over Gebouwen en 4 vleugels. voor 10 j. aft. slaapkamers.</i>	<i>Inrichting</i>
<i>80.</i>	<i>Verder bureaux Directeur, Ziektenverkenner</i>	<i>65500.- / 4000.-</i>
<i>80</i>	<i>Een id. id. id. met bureaux Ordeurder</i>	<i>65500.- / 4000.-</i>
<i>20</i>	<i>Een Paviljoen voor 20 jongens ver- deeld in 2 vleugels van 10 j.</i>	<i>21000.- / 1000.-</i>
	<i>Een Gebouw voor werkplaatsen, druk- kerijen.</i>	<i>24000.- / 10000 Druk- 4000.-</i>
	<i>Een Aerogen Gasfabriekje</i>	<i>1800.-</i>
	<i>Gas installatie en leidingen</i>	<i>4000.-</i>
	<i>Een Schoolgebouw met Gymn. le kant, teken- zaal en woningen Ordeurder</i>	<i>23000.- / 2000.-</i>
	<i>Een Menagegebouw, bevattende grote Eet-kookkeuken, Keuken e.a. twee vleugels, en voor de behandeling behoorende wasruimten</i>	

In Maarsbergen vond het Bestuur 80 ha heidegrond dat voor f 19.600,— werd aangekocht. De Amsterdamse architect C.B. Posthumus Meyjes kreeg opdracht een gebouwencomplex te ontwerpen. De Heide Maatschappij begon met de ontginning van het heideveld, de bouwopdracht werd gegeven aan de aannemers Mulder en Van Wessem te Arnhem, die voor f 137.750,— een Menage-gebouw en een jongenspaviljoen bouwden.

100 NAUTA, VEELEN 1903

MAARSBERGEN Station

Aanbesteding.

Het Bestuur van „Valkenheide“, Opvoedingsgesticht voor jongens, vanwege de Nederlandsche Hervormde Kerk, wenscht op **Maandag 30 Januari 1911**, des voorm. 11 uur, in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen te **Utrecht**, onder Protestantsche aannemers aan te besteden:

- A. Het bouwen van een boerderij.
- B. Het bouwen van een varkensstal voor 60 varkens.
- C. Het bouwen van een tuinmanswoning en schuurtje, een en ander op een terrein te Maarsbergen.

Bestek met 2 teekeningen is vanaf 21 Januari a.s. aan het Bureau van de Nederlandsche Heidemaatschappij te Utrecht verkrijgbaar à f 2.— per stel. 23

Aanbesteding.

Het Bestuur van „Valkenheide“ Opvoedingsgesticht voor jongens, vanwege de Nederlandsche Hervormde Kerk, wenscht op **Dinsdag 21 Februari 1911**, des nam. 4 uur in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen te **Utrecht**, onder Protestantsche aannemers aan te besteden:

Het bouwen van elf verschillende gebouwen, een watertoren en verdere werken op een terrein te Maarsbergen.

Het bestek met 19 teekeningen is vanaf 24 Januari a.s. tegen betaling van f 20.— te verkrijgen Heerengracht 560 te Amsterdam. Ongeschonden exemplaren zullen voor f 15.— worden teruggenomen.

POSTHUMUS MEYJES.
Architect.

24

Bestek en Voorwaarden

voor het bouwen van een Paviljoen voor 130 jongens, een Observatie-Paviljoen, een Schoolgebouw, een dubbele en twee enkele Beambte-Woningen, een Smederijgebouw, een Bakkerijgebouwtje, een Bergloods, en voor het verrichten van verschillende werken aan de bestaande gebouwen, een en ander op het terrein van het Opvoedingsgesticht voor Jongens „Valkenheide“ te Maarsbergen.

*HET BESTUUR VAN HET OPVOEDINGSGESTICHT VANWEGE
DE NED. HERVORMDE KERK, VOOR JONGENS,
TE MAARSBERGEN,*

*heeft de eer U bij dezen uit te noodigen ter bijwoning van HET LEGGEN
VAN DEN EERSTEN STEEN van de genoemde Stichting, op Donderdag,
6 Juli a.s., des namiddags ten half 2 ure.*

Namens het Bestuur:

*Dr. J. Th. DE VISSER, Voorz.
P. S. MEERBURG, Secret.*

N.B. Van het Station Maarsbergen, bereikt men, den weg naar Leersum volgende, in 20 minuten gaans de Stichting.

SECRETARIE
VAN
H. M. DE KONINGIN-MOEDER.

97°/05/.

's Gravenhage 17 Augustus 1912

Gevolgd gevende aan de bevelen van Hare Majesteit de Koningin-Moeder heb ik de eer ter kennis te brengen van het Bestuur van het Opvoedingsgesticht van wege de Nederlandsch Hervormde Kerk, in antwoord op het schrijven van het Bestuur van 15 Augustus 11., dat Hare Majesteit Zich gaarne bereid verklaart te voldoen aan het in dat schrijven uitgedrukt verlangen om het Geslacht te Maarsbergen officieel te willen oenen.

In verband met de mededeeling in het schrijven van het Bestuur vervat, zou het Hare Majesteit aangenam zijn, indien de opening kon worden vastgesteld op een nader te bepalen dag in de week van den 1sten October aanstaande.

Voor de nadere regeling dezer aangelegenheid gelieve het Bestuur te gelegener tyd met ondersetende in overleg te willen treden.

De Grootmeester
van Hare Majesteit de Koningin Moeder,

Aan het Bestuur,
voornoemd.

Onze Jongens

MAANDBLAD VAN „VALKENHEIDE”,
OPVOEDINGSGESTICHT VANWEGE DE NED. HERV. KERK, VOOR JONGENS.

Weer de tucht van den jongen niet.

Spr. 23:18.

AANGESLOTEN BIJ DEN CENTRAALBOND
VAN CHRISTELIJK-PHILANTROPISCHE
INRICHTINGEN IN NEDERLAND.

ONDER REDACTIE VAN DEN
DIRECTEUR C. R. VAN LELYVELD.

En Jezus zeide: Jongeling,
Ik zeg u, sta op!
Luk. 7:14.

BESTUURSLEDEN:

Dr. J. TH. DE VISSER, 's Gravenhage, Voorzitter; Ds. P. S. MEERBURG, Soestdijk, Secretaris; Mr. J. A. E. LISMAN, 's Gravenhage, 71 Sweelinckplein, Penningmeester; Ds. H. A. LEENMANS, Harlingen; Ds. OTTO SCHRIEKE, Enschedé; Mr. S. J. HOGERZEIL, 's Gravenhage; J. R. SNOECK HENKEMANS, 's Gravenhage; Ds. J. W. N. KLINKHAMER BREDIUS, Hilversum; Jhr. Q. J. VAN SWINDEREN, Loosdrecht.

Dit blad verschijnt maandelijks.
Prijs per jaargang f 1,—. Contribuanten ontvangen het gratis.
Adres voor de administratie: VALKENHEIDE,
MAARSBERGEN.

Advertentiën te adresseeren naar „VALKENHEIDE” te
MAARSBERGEN, 6 cent per regel.
Abonnement bij overeenkomst.

Kroniek.

DE hoop, in het eerste nummer van ons blaadje uitgesproken, dat het niet al te onvriendelijk mocht worden ontvangen, is vervuld geworden. Collega's, over anderen Christelijken arbeid gesteld, hebben het echt broederlijk besproken; predikanten en andere invloedrijke medechristenen hebben er met klem de aandacht op willen vestigen; en een niet onaanzienlijk getal van abonnees heeft zich dan ook al opgegeven, waarin wij een blijk willen zien dat zij met ons wenschen mede te leven, wat zeker zeer aanmoedigend is.

Dien belangstellenden lezers willen wij dan maar weer terstond van ons wedervaren gaan verhalen. Een voorname plaats bekleedde in die verlopen weken de dag van 4 October, toen onze Stichting plechtig is geopend door de Koningin-Moeder in tegenwoordigheid van vele autoriteiten in den lande.

Ieder begrijpt dat daarvoor in een Gesticht, nog zoo kort geleden gebouwd en waarin het werk nog maar een paar maanden van een zeer klein begin af op gang was, heel wat was klaar te maken. Daar zouden verscheidene rijtuigen en automobielen komen oprijden over plekken, waar vóór twee maanden nog niets was te zien dat op een weg geleek. Er is dan ook wat gereden en gesleept met steenen, harde puin en zachte puin, zand en grint. Daar is wat gegraven en gemeten en geëgaliseerd en gezeefd en gestampt en gerold, en wat niet al! Gelukkig dat onze tuinman, die zoowat van alles verstand heeft, ook wegen kan maken. En dat er nog goede arbeiders in deze streek des lands zijn te vinden, die van aanpakken weten. En er ook onder onze jongens al krachten waren die wat meê konden helpen — hoewel wij toch geen vrijmoedigheid hadden, (al waren de hulp troepen nog zoo noodig) om de leerschool op boerderij en in tuinen en werkplaatsen er voor vacantie te geven.

Dan moest ons terrein, behalve doorsneden met rijwegen, ook voor het rondwandelen meer begaanbaar en minder onoogelijk worden gemaakt. Wat een oneffenheden waren er te slechten, en wat een slordigheden vielen

er niet weg te ruimen van een terrein waar in de maanden van den bouw zoovele menschen van elders hadden huisgehouden!

Dan in de gebouwen zelf, wat viel daar veel te schikken en te ordenen de laatste weken. Houten vloeren moesten worden geolied, en van steenen trappen weer gemorste olie worden verwijderd. Hier moest kalk worden weggekrabbd, en ginds moesten plekken worden aangestroken. En hoeveel viel er te schrobben en te boenen! En al dat reinigingswerk moest geschieden nagenoeg zonder vrouwelijke hulp, door onze jongens wien het nu eenmaal vlugger afgaat de dingen vuil te maken dan ze schoon te krijgen.

Aan ijver ontbrak het hun echter niet, en met de medewerking van het helpend personeel, (de gelegenheid neem ik waar om u van hen nog onzen diakoon van Heemstede voor te stellen, en den Heer F. J. GROOTEN-HUIS als de leiders onzer eerste twee groepen) met aller ijverige medewerking zijn wij toch vrij goed op orde gekomen. Onnoodig te zeggen dat onze jongens voor het optimmeren en groen maken van een groote eerepoort, alweer onder leiding van baas HARDEMAN, ook wel te vinden waren.

En toen de Heer van het dorp, Jhr. Mr. GODIN DE BEAUFORT, welwillend op zich nam om onze groote zaal en eenige andere vertrekken met fraaie planten van zijn landgoed te doen versieren, en de baas en tuinknechts van het huis Maarsbergen dan ook verschenen met reusachtige palmen en oranjeboomen en nog bloeiende hortensias, — wij verzekeren u dat toen de feestelijke stemming wel komen wilde op het stille Valkenheide.

Aan bedrijvigheid ontbrak het dus niet de laatste dagen vóór de plechtige opening van het Gesticht. De mannen van de pers met hunne notitieboekjes, en die der geïllustreerde bladen met hunne camera's wisten den weg naar Valkenheide ook al te vinden, en wel werd het dan merkbaar dat de belangstelling in den lande voor de Jonge Stichting was ontwaakt.

En toen de morgen van 4 October was aangebroken, en er een groote schaar van genoodigden kwam opdagen uit alle oorden des lands, bleek dit wel ten duidelijkste.

PROGRAMMA.

Vrijdag 4 October 1912.

- 9.19 en 9.48 uur. } Aankomst der treinen van Arnhem en Utrecht aan het station Maarsbergen.
- Vanhier bereikt men, den weg naar Leersum volgende, in 25 minuten gaans „Valkenheide.” Rijtuigen zijn aan het station beschikbaar.
- 10½ uur. Samenkomst in de groote zaal van het hoofdgebouw, onmiddellijk na aankomst van H. M. de Koningin-Moeder.
- Toespraken van Dr. J. TH. DE VISSER, Voorzitter van het Bestuur van „Valkenheide”; Ds. H. A. LEENMANS, President van de Algem. Synode der Ned. Hervormde Kerk; Ds. C. R. VAN LELYVELD, Directeur van „Valkenheide.”

Plechtige Opening der Stichting door H. M. de Koningin-Moeder.

- 11 uur. Bezichtiging van gebouwen en terreinen.
- 12.15 uur. H. M. de Koningin-Moeder verlaat de Stichting. (Vertrek van het jongens-paviljoen).
- 12.30 uur. Gemeenschappelijke koffietafel in de groote zaal van het hoofdgebouw.
- 3.31 uur. Vertrek van den trein van het station Maarsbergen naar Utrecht.
- 4.30 uur. Extra maaltijd voor de verpleegden.

Opening gesticht Valkenheide.

Zooals gemeld werd, is gisteren het opvoedingsgesticht *Valkenheide* te Maarsbergen door H. M. de Koningin-moeder geopend. H. M. kwam per auto van Soestdijk, aan de grens der gemeente opgewacht door den burgemeester mr. A. baron Schimmelpenninck van der Oye. In het gevolg bevonden zich baronesse Van Ittersum, hofdame, jhr. De Ranitz, Hr. Ms. grootmeester en de kamerheer graaf Van Limburg Stirum. Aan den ingang werd aan de Koningin-moeder, door een zoontje van den directeur een bouquet witte lelies aangeboden.

Behalve de reeds genoemden werden onder de aanwezigen nog opgemerkt: de heeren mr. W. H. J. Royaards, waarnemend Commissaris der Koningin in Utrecht, jhr. mr. Calkoen, officier van justitie, jhr. mr. Bosch van Oud-Amelisweerd, president der rechtbank, beiden te Utrecht, jhr. mr. Rethaan Macaré, voorzitter van de commissie van bijstand en advies, de burgemeesters van Rheden en Woudenberg, afgevaardigden van het provinciaal- en classicaal kerkbestuur en van den kerkeraad van Doorn, de directeur van de *Martha-stichting* en van de

Gamma
4 Oct. 1912

Opvoedingsgesticht „Valkenheide“
Hoofdgebouw.

Opvoedingsgesticht „Valkenheide“
Panorama.

CUISINIER
Kromme Nieuwe Gracht 20
Teleph. Interc. 355.

Maandelijksche Rekening.

UTRECHT, *October* 19*12*
Het Bestuur van het Gasthuis "Jalkenheide"
Naambergen Debet

aan W. RUURDS.
Maison OKHUYSEN.

Voor aan UEd. à Contant geleverd.

	Zegel f	0'05
<i>Oct 4</i> Bediening voor H. M. de Koningin		
Moeder, met Lieve etc		20.-
150 pers. lunch	1.50	225.-
150 " Lieve (speciale prijs)	-25	37.50
Sapels met schragen		8.-
Verschoot & diestreekh		40.-
Rosier		5.-
transpater voor Lieve etc		82.-
koffie		15.-

390.55

W. Ruurds
den 9/12 1912

DIRECTEUR

HOOFDONDERWIJZER.

OPVOEDENDE BEAMBTEN.

De opening geschiedde
door H.M. Koningin-Moeder
Emma op 4 oktober 1912.
De werkers van het eerste
uur vierden met een 14-tal
jongens de opening.

Leerplan voor het
Lager en Vakonderwijs
ten dienste van
„VALKENHEIDE“ OPVOEDINGSGESTICHT, VANWEGE DE
NED. HERV. KERK, VOOR JONGENS
te
MAARSBERGEN.

L a g e r o n d e r w i j s .

Het lager onderwijs wordt onderscheiden in:
a. Inhalingsonderwijs;
b. Herhalingsonderwijs;
Inhalingsonderwijs wordt gegeven aan alle jongens wier ontwikkeling geringer is dan de doorsnede ontwikkeling van een leerling uit het laatste leerjaar eener lagere school.

Omvang van het onderwijs.

Het inhalingsonderwijs omvat de vakken: lezen, schrijven, rekenen, Ned. taal.

Het herhalingsonderwijs omvat de vakken: lezen, rekenen, Ned. taal, en natuurkunde, Vad. geschiedenis en aardrijkskunde.

Klasse-indeeling.

De leerlingen welke inhalingsonderwijs ontvangen, worden verdeeld in twee klassen.

De leerlingen voor het herhalingsonderwijs worden verdeeld in drie klassen.

Aantal lesuren per week.

Inhalingsonderwijs wordt aan elke klasse gedurende twee uur per week gegeven en wel:

- $\frac{3}{4}$ uur rekenonderwijs,
- $\frac{1}{2}$ uur leesonderwijs,
- $\frac{1}{2}$ uur onderwijs in Ned. taal,
- $\frac{1}{4}$ uur schrijfonderwijs,

Herhalingsonderwijs wordt aan elke klasse gedurende $4\frac{1}{2}$ uur per week verstrekt en wel:

- 1 uur rekenonderwijs,
- $\frac{1}{2}$ uur leesonderwijs,
- $\frac{1}{2}$ uur onderwijs in Ned. taal,

Van vakopleiding was in het begin nauwelijks sprake. Op Valkenheide werd het boeren- en tuindersvak gegeven, aangevuld met vrijwillige tekenlessen in de avonduren.

Inmiddels was de eerste direktie gewijzigd.

De directeur Ds. Lelyveld en adjunct-directeur Weisz traden in februari 1913 af. Benoemd werden Ds.

H.P. Meeuwenberg (directeur) en 1 maart 1913

D. Noordam als adjunct-directeur-hoofdonderwijzer.

Deze laatste gaf de stoot te komen tot een degelijke vakopleiding.

GETUIGSCHRIFT.

Uitgereikt aan

geboren te *, den* *19*.....,

als bewijs, dat hij de lessen in

.....
aan den Tuinbouwcursus te VALKENHEIDE met vrucht heeft gevolgd.

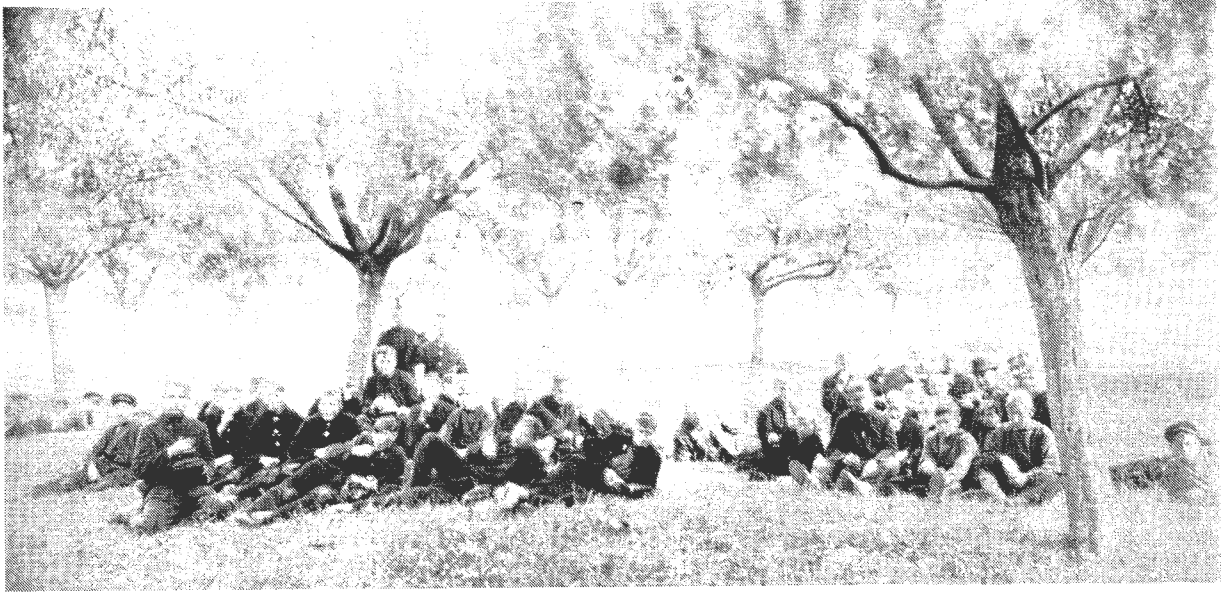
De Leeraren :

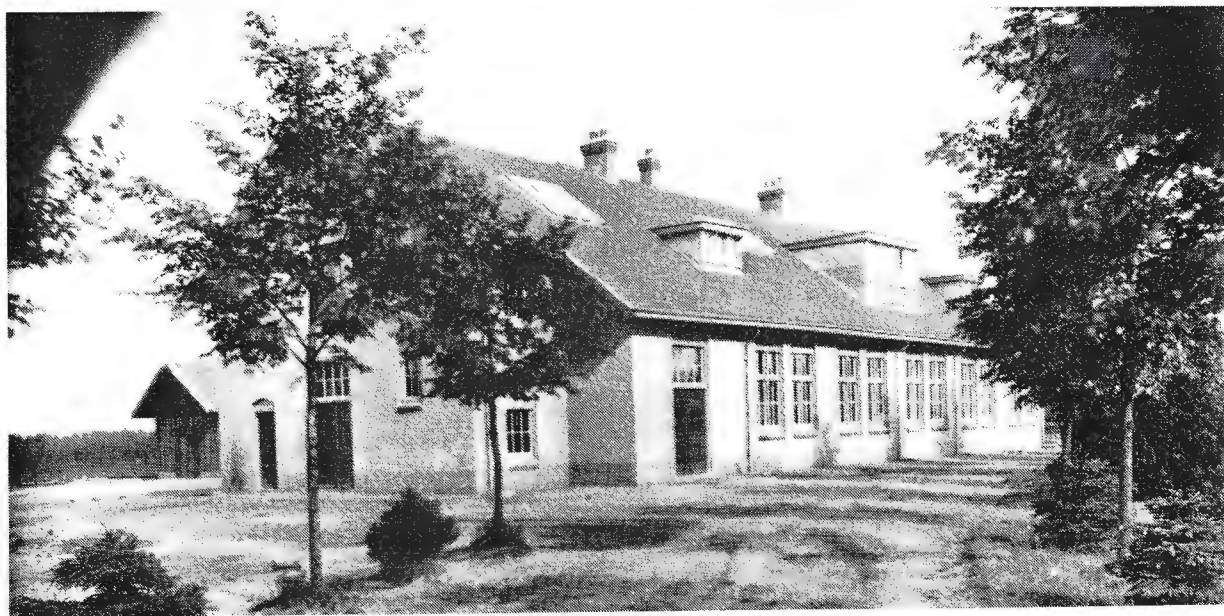
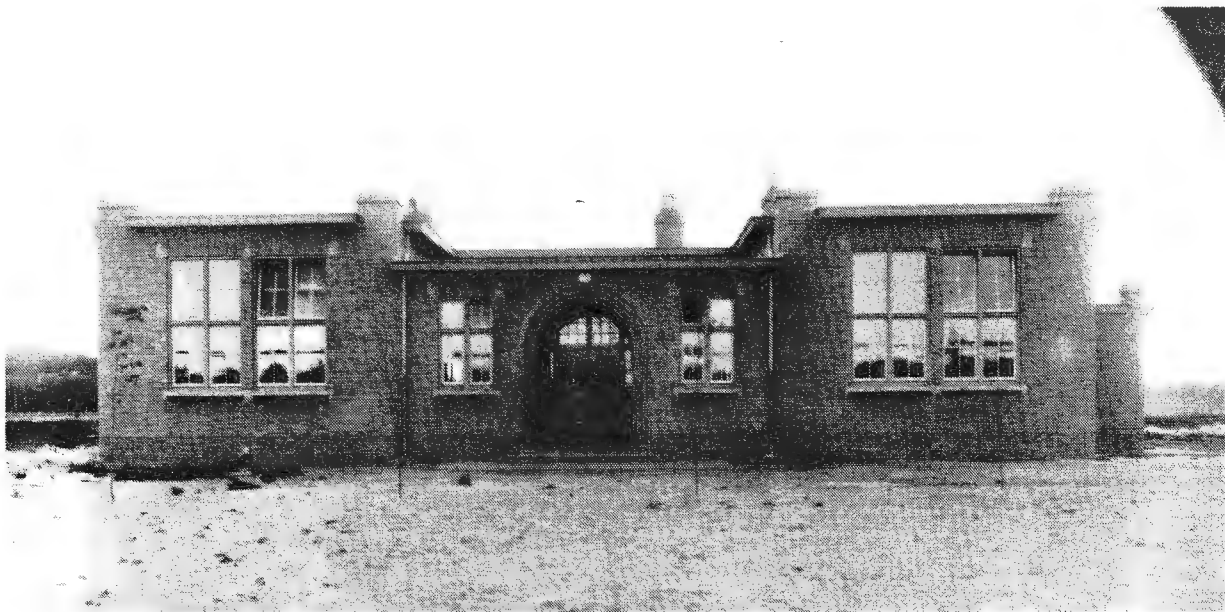
De Directeur :

Valkenheide, *19*

REGLEMENT

VOOR HET

op „Valkenheide” te geven vakonderwijs.

I. BESTUUR.

ARTIKEL 1.

De Reglementen, Verordeningen en Instructies voor het op „Valkenheide” te geven vakonderwijs en het daarbij betrokken personeel worden door het Bestuur der stichting vastgesteld.

Zij mogen niet strijden met de bepalingen der acte van stichting noch met het Huishoudelijk Reglement.

II. PERSONEEL.

ART. 2.

De leiding van het vakonderwijs is opgedragen aan het Hoofd der Afdeling Vakonderwijs, onder het onmiddellijk toezicht van den algemeenen Directeur der stichting.

INSTRUCTIE

voor het Personeel der Ambachtsschool
te Valkenheide.

ARTIKEL 1.

De leiding van het vakonderwijs is opgedragen aan het Hoofd der Afdeling Vakonderwijs, onder het onmiddellijk toezicht van den Directeur der Stichting.

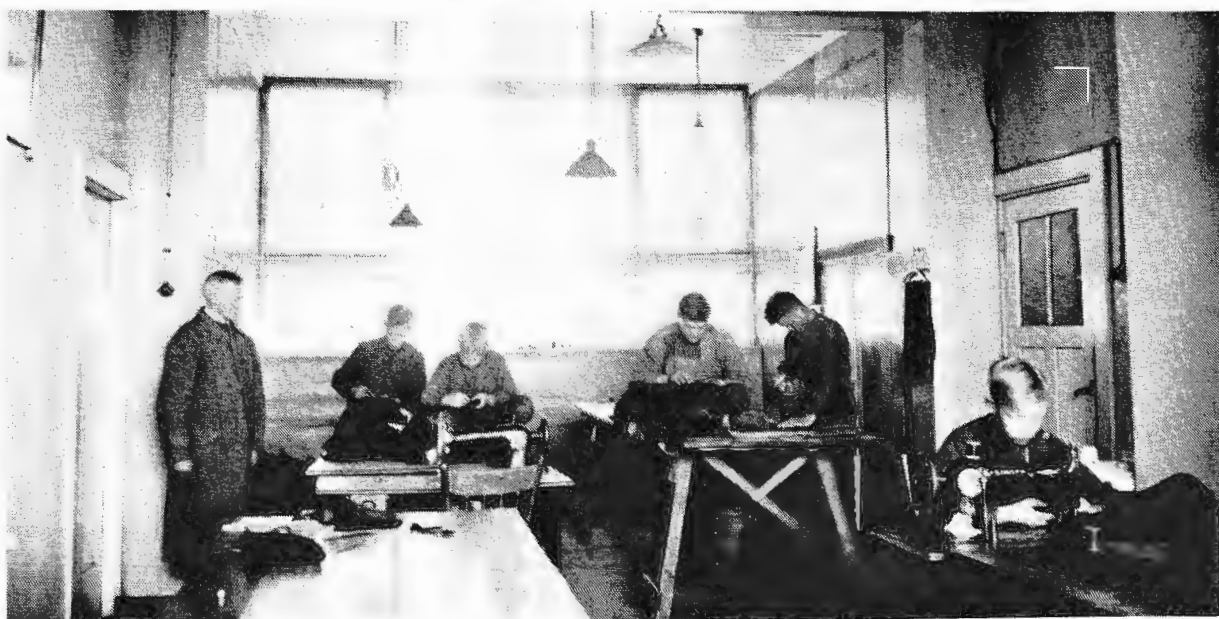
Het Hoofd dezer afdeling wordt bijgestaan door zoovele leeraren als het Bestuur zal dienstig oordeelen.

ARTIKEL 2.

Het personeel der Ambachtsschool is in de eerste plaats verplicht de belangen der Stichting „VALKENHEIDE” in het algemeen en die van de Ambachtsschool in het bijzonder te behartigen.

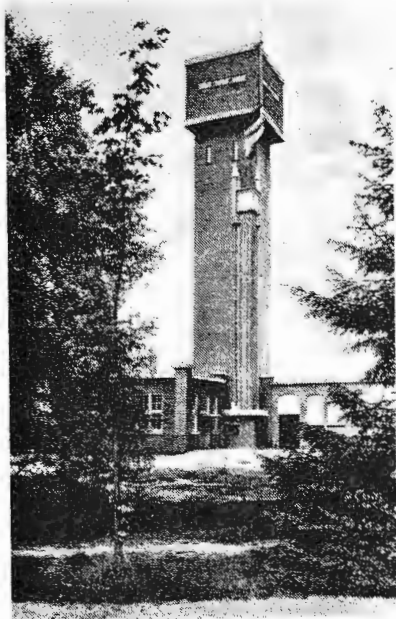
ARTIKEL 3.

Het personeel is verplicht op het terrein der Stichting

De eeuw van de techniek had zich aangediend en liet ook Valkenheide niet onberoerd. Een verschuiving van de landbouwwakken naar de technische vakken werd ingevoerd (zie blz. 17)

"In een stad te leven en geen vak grondig kennen, betekent voor onze jongens een schaatsenslijper te worden" luidde de opvatting. Op 25 juni 1929 werd de eigen watervoorziening in gebruik genomen. Over techniek gesproken . . . In november van dat jaar beschikte Valkenheide over een eigen radioinstallatie, een schenking van f 998,35 door A.B.C. Dudok de Wit uit Amsterdam; dit gaf meer vrolijkheid in de leefgroepen.

„VALKENHEIDE”-LIED

Waar frisse winden waaien,
Waar gouden zonlicht straalt,
Waar blauwe luchten glanzen,
Waar zachte regen daalt;
Daar ligt aan Gelders grenzen,
In Utrechts heuv'len-rij,
In jonge, tere schoonheid
Het vriend'lijk Valkenhei.

Waar over gele zanden
De blanke rogge stuift,
Waar over groene weiden
De brede boomkruin huift,
Waar winste wordt uit werken
In tuin en boerderij,
Daar ligt in rijke weelde
Het vruchtbaar Valkenhei.

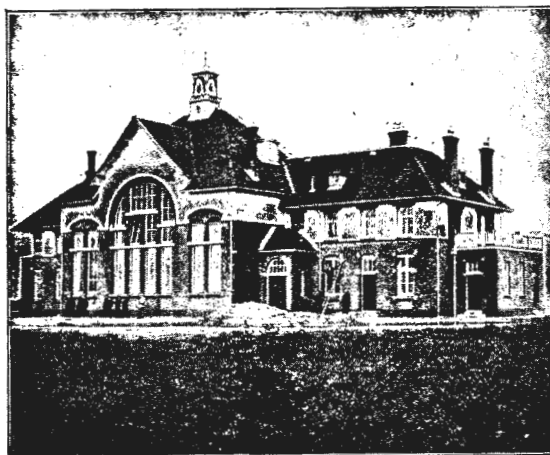
Waar 't dartel jonge leven,
Geleid in 't spoor van plicht,
Zich aan het werk leert geven,
En op het vak zich richt,
Waar de motoren ronken,
De hamers klinken blij,
Daar ligt in naarstig streven
Het nijver' Valkenhei.

Waar in de luwt' der bossen,
Ver van het stadsgedruis,
Men krachtig kon beginnen
De bouw van 't levenshuis;
Waar ruste kwam in 't leven
Nà razend stormgetij,
Daar ligt voor dankb're harten:
Gezegend Valkenhei.

VAN ZONDE EN ZEGEN.

„Valkenheide”, Opvoedingsgesticht vanwege de Nederlandsch Hervormde Kerk deed onder bovenstaanden titel een film vervaardigen, met het doel zijn werk onder de verwaarloosde en misdadigde jeugd meer bekend te maken. In den titel ligt reeds uitgedrukt, wat de rolprent ons te zien geeft: in zwarte donkerheid staat daar aan den wand geschreven: Zonde, doch pal daarneven in stralend licht: Zegen.

De film bestaat uit zes deelen, die tezamen door sprekende titels, op een ondergrond van symboliseerende teekeningen — werk van een der Leeraren van Valkenheide's Ambachtsschool — met het scherpe fotografische beeld een volledig overzicht van, en — voor den belangstellenden beschouwer — een goed inzicht schenken in den arbeid, welke te Valkenheide aan de dolende kinderen der Kerk wordt verricht.

Opvoedingsgesticht „Valkenheide”.
Hoofdgebouw.

50 50 50 50 50 50

BON
10 cent

STEUNT HET
JONGENSOPV.-GESTICHT
„VALKENHEIDE”
TE MAARSBERGEN

50 50 50 50 50 50

Inteeckenbiljet „Valkenheide”

Opvoedingsgesticht vanwege de Ned. Herv. Kerk.
Postgiro 51766.

Contributie f 2.50 per jaar.
met toezending van maandblad „ONZE JONGENS”.

Naam:

Adres:

Plaats:

Ik wil gaarne mede doen aan busjesafdeeling
en verzoek U mij als collectant(e) te noteeren.

Naam:

Adres:

Plaats:

Doorhalen wat niet verlangd wordt!

PROGRAMMA

TER GELEGENHEID VAN HET 12½-JARIG
JUBILEUM VAN DEN WELED. HEER
D. NOORDAM

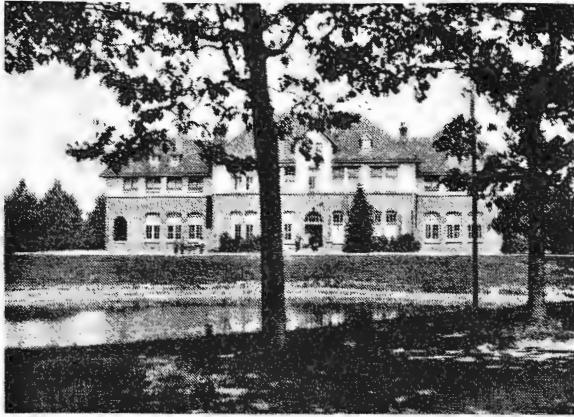
OP

1 OCTOBER 1925

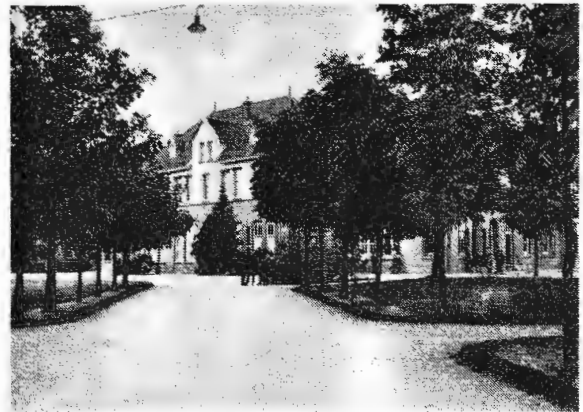

De keuken heeft altijd een centrale plaats ingenomen. Vroeger en nu. De koks waren vaak "de klos", vooral met feestelijkheden. Veel is er sindsdien niet veranderd, een aardappel bleef een aardappel; alleen gaat het vervoer nu wat sneller.

Het jongenspaviljoen compleet met een politiecel, want een "dwarsliggertje" zat er altijd wel tussen. De aankleding van de groepen was sober. Een gevolg van financiële tekorten.

PROGRAMMA

der

feestelijkheden op „Valkenheide” op Vrijdag 7 September 1923.

1.30—2.30 uur **Openingssamenkomst (in de Kerkzaal).** Koraalmuziek Ps. 34 door fanfarecorps „Astra” „Wilt heden nu treden” „Zangkoor der Stichting” Gemeenschappelijks zang. Gez. 2: 1

Rede van den Voorzitter des Bestuurs
Zijne Exellentie Dr. J. Th. de Visser.

„Wilhelmus van Nassouwen” door Zangkoor. Koraalmuziek. „Dank, dank nu allen God”, door „Astra”

2.30—5.00 uur **VOLKSSPELEN.**

2.50	„	Wedloop met hindernissen, 36 deeln.	
2.45	„	Touwtrekken.	19 „
3.00	„	Mastklommen,	53 „
3.15	„	Stroophappen,	26 „
3.30	„	Zaklopen,	23 „
3.45	„	Turfrapen	14 „
4.00	„	Ezeltje rijden,	47 „
4.15	„	Tonnetje kruien.	24 „
4.30	„	Sprietloopen,	20 „
4.45	„	Blaastrappen,	19 „

5—6 uur **Samenkomst in de Kerkzaal.**

Uitreiking der prijzen.

Slotwoord, door den Directeur.

„Dankt, dankt nu allen [God”, door het Zangkoor.

Koraalmuziek, Gez. 96 door „Astra”.

8—10 uur **Goocheltoeren door Professor Van Houten.**

QUIK VAN E. RUITENBECK, DOORN

Aktief was men wel. Vooral bij feestelijkheden van het Koninklijke Huis werd er een heel programma opgesteld en met veel geestdrift uitgevoerd.

De jongens konden lid worden van een zangkoortje, een muziekgroepje en een gymclub. Waar mogelijk volgde dan ook een optreden. Een maandblad ontbrak evenmin: „Onze Jongens” werd iedere maand vanaf 1912 in kroniekvorm door de directeur geschreven.

VALKENHEIDE, 9 Januari 1932.

Aan
het Bestuur van het Opvoedingsgesticht vanwege de Ned.Herv.Kerk
te
's - G R A V E N H A G E.

Mijne Heeren,

Ondergeteekenden, allen ambtenaren van "Valkenheide" hebben der eer Uw Bestuur hartelyk te danken voor het boekwerk, dat hun by gelegenheid van het Kerstfeest als aandenken werd geschonken. Zy geven U de verzekering, dat deze attentie door hen byzonder werd op prijs gesteld.

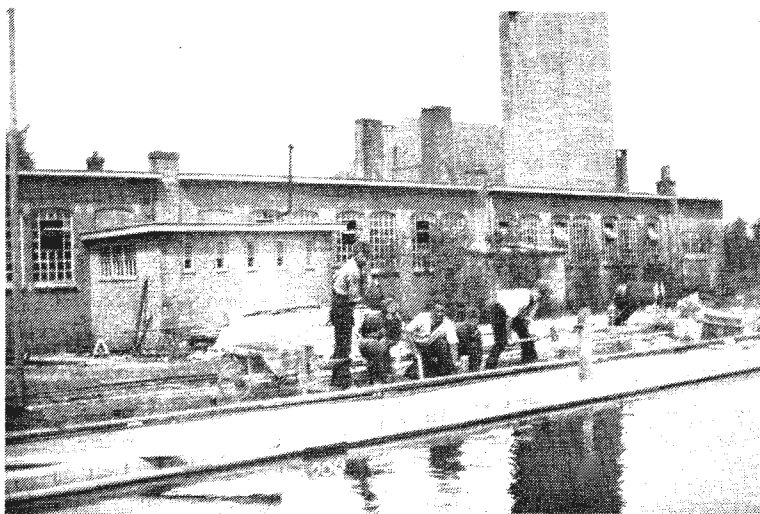
Met de meeste hoogachting teekenen.

Met de meeste hoogachting teekenen,

Vrijdag 7 September 1934

MINISTERIEEL BEZOEK AAN DE STICHTING VALKENHEIDE TE MAARSBERGEN.
In de stichting Valkenheide te Maarsbergen wordt ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan een tentoonstelling gehouden van werkstukken. V. l. n. r.: de ministers Van Schaik en Slotemaker de Bruïne en de heer D. Noordam, directeur der stichting, bij de schoenenafdeling.

„VALKENHEIDE”
JONGENS OPVOEDINGSGESTICHT

STEUNT
DIT WERK

De jaren '30 waren crisisjaren. Valkenheide bleef met financiële tekorten worstelen (in 1932 een tekort van f 90.000,—. Door toename van de jeugdcriminaliteit nam Valkenheide een vijfde deel van alle regeeringspupillen op. Men denkt aan een apart paviljoen voor isolatie, doch het zou nog tot 1938 duren voordat men daaraan zou beginnen. Inmiddels had men wel het zwembad in gebruik genomen, waarvoor Mevrouw Noordam in 1936 de eerste steen had gelegd. "Steunt dit werk" had beslist uitwerking, vooral bij de kerkelijke collectes.

Herdenkingsdag „Valkenheide”

September 1909—1934.

PROGRAMMA:

11 uur: Samenkomst in de Kerkzaal.

- a. Rede van den Voorzitter,
Prof. Dr. J. R. SLOTEMAKER DE BRUINE.
- b. Gelegenheid tot het spreken van goede woorden.
Door een dubbelkwartet uit het Personeel zal gezongen worden:
 - a. Feestlied.
 - b. „Dankt, dankt, nu allen God”;
en door het Zangkoor der jongens. „De Rots”:
 - a. „Hem in 't hart te dragen”.
 - b. „Aan de vreugde”.

1 uur: KOFFIETAFEL.

2 uur: Bezoek aan de Tentoonstelling van door leerlingen der Ambachtschool vervaardigde teekeningen en werkstukken.

2.30 uur: De eerste spade in den grond voor?? door den Voorzitter.

3-6 uur: WEDSTRIJDEN en VOLKSSPELEN.

3 uur: Doeltrappen (grootte jongens).

3 uur: Ringsteken (kleine jongens).

3.15 uur: Electrisch visschen.

3.30 uur: Wedloop met hindernissen.

3.45 uur: Hordeloop.

4 uur: Japansch Spiegelgevecht.

4.15 uur: 1500 M. Hardloopen.

4.30 uur: Zakloopen.

4.45 uur: Speerwerpen.

5 uur: Ringsteken (grootte jongens).

5.15 uur: Doeltrappen (kleine jongens).

7 uur: Avondeten.

7.30 uur: SAMENKOMST IN DE KERKZAAL.

STAATSCOURANT.

ONDERSCHEIDINGEN.

Benoemd tot ridder Oranje Nassau D. Noordam, directeur gesticht Valkenheide te Maarsbergen van stichting genaamd Opvoedingsgesticht vanwege Ned. Herv. Kerk voor jongens te 's-Gravenhage; verleend eeremedaille Oranje Nassauorde in goud aan J. C. Renden, ambtenaar van voornoemde inrichting.

„Valkenheide-Kerkbouw” Comité

BAARN, datum postmerk.

L. S.,

Met groote erkentelijkheid mochten wij heden Uw zeer gewaardeerde bijdrage voor Valkenheide's Kerkbouw ontvangen.

Wij brengen U daarvoor onzen hartelijken dank.

Verantwoording der giften zal geschieden in „Onze Jongens”, maandblad van Valkenheide.

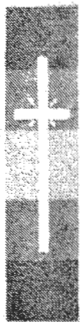
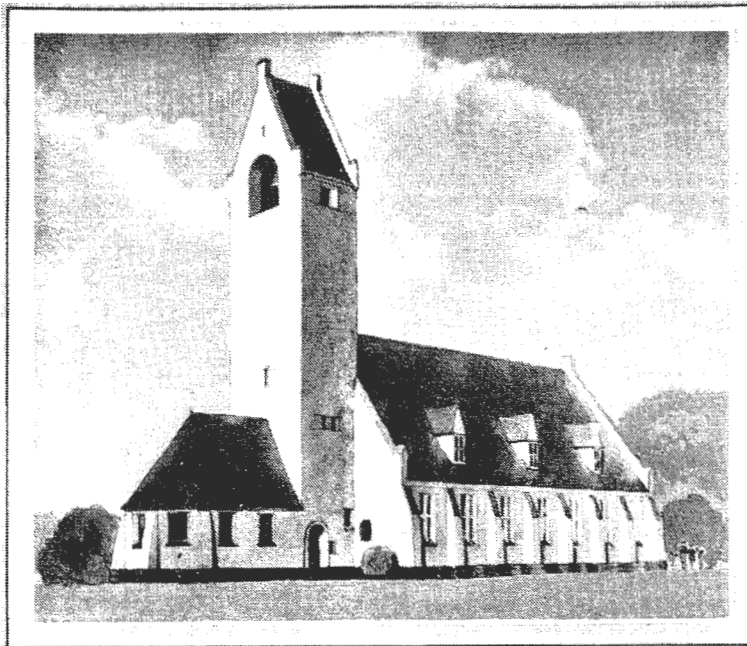
Hoogachtend,

Namens het
„Valkenheide-Kerkbouw” Comité:
J. W. A. Klinkhamer Bredius
Secretaris-Penningmeester

In het hoofdgebouw werden tevens de kerkdiensten gehouden. Door ruimtegebrek (vanwege het groot aantal pupillen) werd begonnen met een kerkbouwactie. Het zou overigens nog heel lang duren voordat die plannen gerealiseerd werden.

Nr 85 ²¹ POSTGIRO **BIJ**
Postrekening nr 578¹³
Dr. J. R. Slotemaker de Bruïne
le Wassenaar
Kennisgeving van bijschrijving van:
Gld Ct
(in cijfers)

Nr 34 ²² POSTGIRO **BIJ**
Postrekening nr 652⁰⁰
Jhr. Mr. D. J. de Geer
le 's Gravenhage
Kennisgeving van bijschrijving van:
Gld Ct
(in cijfers)

O Valkenheide, vriendlijk oord,
dat veler oog en hart bekoort,
Waar jonge levens uit den druk
den weg hervinden tot geluk:

Wanneer zal daar, tot eer van God
en tot der jongens zaligst lot,
Verrijzen 't Huis van beë en rust
voor ieder, die Gods Zone kust?

Komt draagt dan bij, zooveel gij kunt
een koop'ren zilv'ren, gouden munt
Al naar **God U** gegeven heeft
Geeft **Gij** alzoo, waard dat gij leeft.

* Ps. 2: 12

Giro nr. 329477 t.n.v. het „Valkenheide-Kerkbouw” Comité, Baarn

Nr 31 ⁶⁴ POSTGIRO **BIJ**

Postrekening nr **159229**

G. v. Asselt, Bakker en Kruidenier,
Fourage en Kunstmesthandel,
Grafhorst te IJsselmuiden

Kennisgeving van bijschrijving van:

5 Gld — Ct
(in cijfers)

Nr 90 ³⁵² POSTGIRO **BIJ**

Postrekening nr **5813**

R. A. Baron van Hardenbroek
van Lockhorst en van Hardenbroek
te 's Gravenhage

Kennisgeving van bijschrijving van:

10 Gld X Ct
(in cijfers)

op prk. nr 329477

In dank ontvangen
VIJF CENT
voor Valkenheide's Kerkbouw.
Namens het „Valkenheide-Kerkbouw” Comité:

M. H. Lindemann

Secr.-Penn.

In dank ontvangen
TIEN CENT
voor Valkenheide's Kerkbouw.
Namens het „Valkenheide-Kerkbouw” Comité:

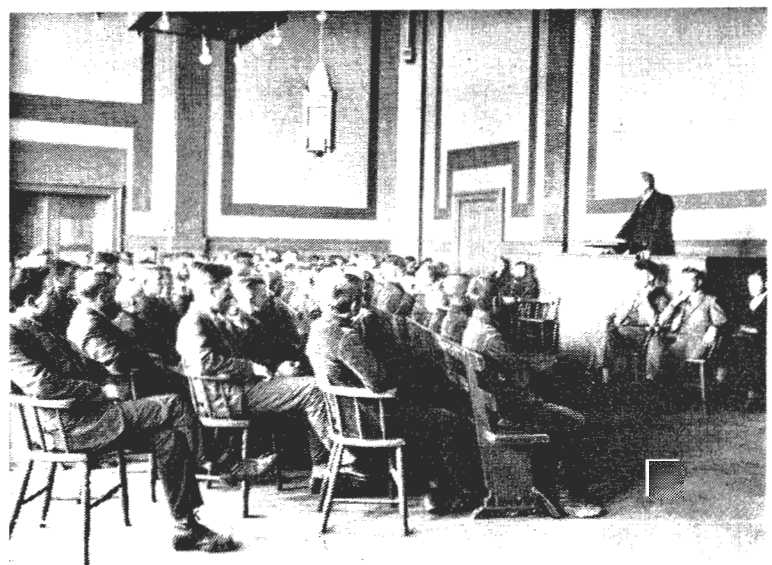
M. H. Lindemann

Secr.-Penn.

In dank ontvangen
VIJF EN TWINTIG CENT
voor Valkenheide's Kerkbouw.
Namens het „Valkenheide-Kerkbouw” Comité:

M. H. Lindemann

Secr.-Penn.

FEESTPROGRAMMA

TER GELEGENHEID VAN DEN 60^{EN}-VERJAARDAG
VAN ONZEN DIRECTEUR.

PROGRAMMA :

- 8.— uur Reveillé.
9.— „ Ontbijt.
10.30 „ Aandacht te leiden door den Directeur.
11.— „ Toespraak Hoofdamtenaar.
Aanbieding Cadeaux Personeel
en Jongens.
11.45 „ Koffie met tractatie in de groepen.
12.30 „ Broodmaaltijd voor de Jongens.
Warme maaltijd Heeren Ambtenaren.
14.—15.30 uur Voetbalmatch (Meeuwen-Valken)
terrein „Meeuwen”.
Zwemmen voor liefhebbers.
16—19 uur PROF. LARETTE UIT AMSTERDAM
GOOCHELEN.
2 x Pauze (tractatie).
19.30 uur Warme maaltijd voor de Jongens en
overig intern Personeel.

Drukk. v. d. Berg, Maarn. - K 1717

De verjaardag van de directeur betekende feest voor iedereen. Uiteraard met een voetbalmatch; "de Valken" wonnen trouwens deze wedstrijd met 1-3. Ook aan plaatselijke optochten deed Valkenheide voltallig mee. Bij de installatie van burgemeester Everwijn Lange liepen onze jongens per klas van Maarsbergen naar Maarn om bij het Gemeentehuis de feestelijkheden op te luisteren. In de vrije tijd werden de konijnen vertroeteld. Naast de pijp en een oud boek, was dat iets van jezelf. Het eerste groepskamp werd in Ermelo gehouden onder leiding van "Ome Wim Slagmolen".

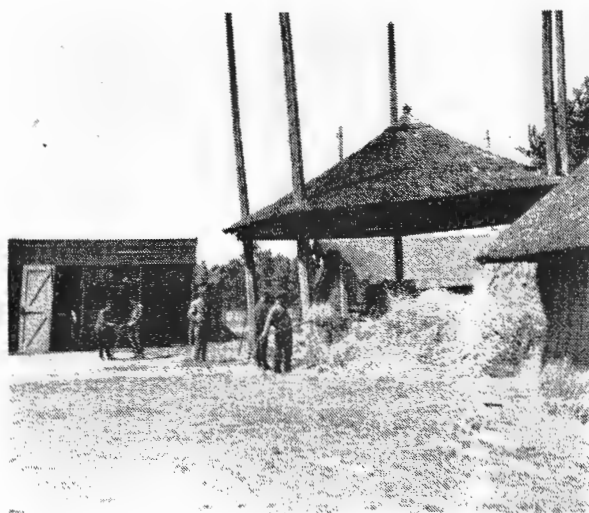

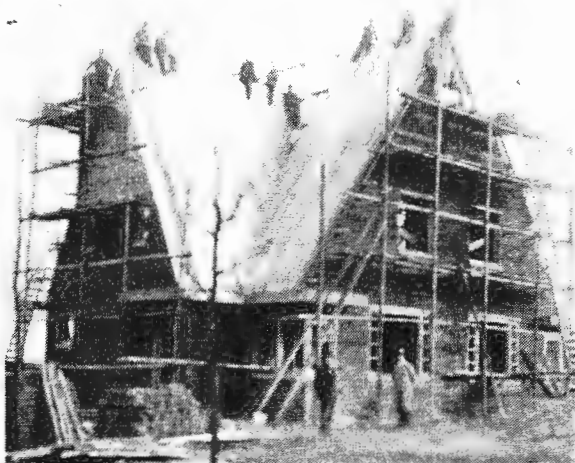

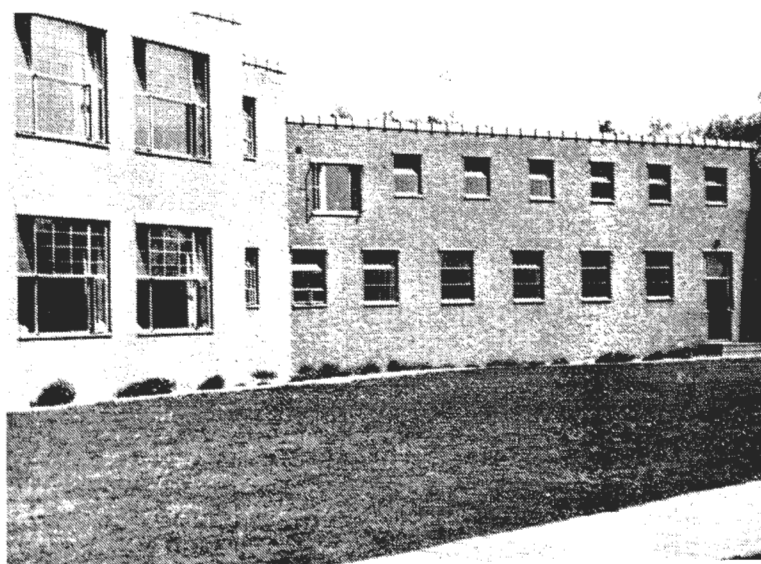
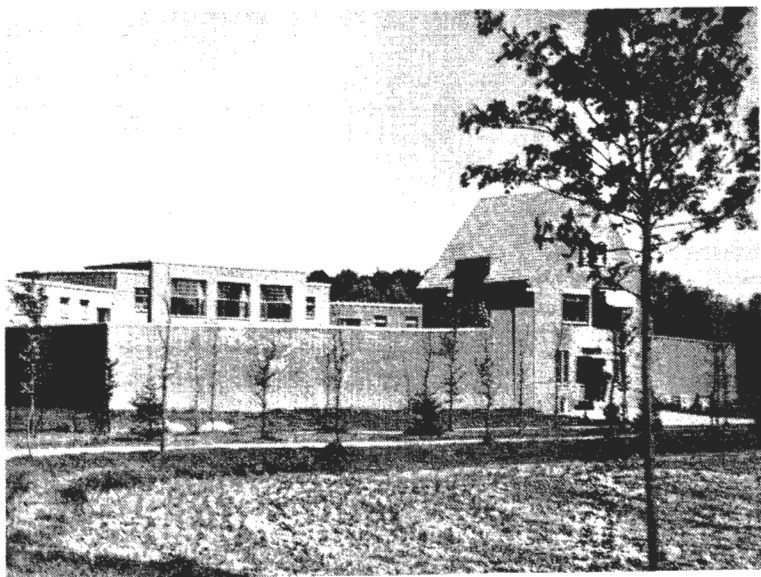
Voor de ruim 250 jongens was heel wat groente nodig. Iedere dag weer. Vandaar dat de groentetuin volop werk bood aan een groot aantal jongens. Immers, al zaten de meeste jongens op school, een aantal voelde zich toch meer geroepen voor het boeren- en tuindersbedrijf. Ook de opleiding voor hovenier en tuin-knecht mocht niet klagen over de belangstelling.

Een technische school op eigen terrein betekende veel onderhoud zelf uitvoeren. Doch ook het volledig bouwen van woningen werd met grote deskundigheid in eigen beheer uitgevoerd. De praktijk die de leerlingen hierbij opdeden was van onschatbare waarde.

De jeugdcriminaliteit steeg in de crisistijd verder. Op Valkenheide was weglopen een steeds terugkerende "aktiviteit". Al lang stond op het direktionele verlanglijstje een apart gebouw waarin "ontspoorden" behandeld konden worden. In 1938 kreeg men toestemming tot het bouwen van een isolatiepaviljoen. Hier probeerde men de scheidslijnen tussen hetgeen al dan niet geoorloofd was, bij te brengen. Straf werd omgezet in heropvoeding.

In het jaar 1868 werd door de Rechtbank van Goes een kind van 5 jaar wegens diefstal van wat speel- en naaigoed veroordeeld tot een tuchthuisstraf van 7½ jaar. In 1878 kregen elders twee kinderen van 8 en 9 jaar voor het stelen van ongeveer twee dubbeltjes eveneens 7½ jaar gevangenisstraf. Dat was wat men noemt „die goeie ouwe tijd”.

Valkenheide in oorlogstijd

„Een jaar van groote spanningen ligt achter ons”. Zoo schreef de Heer Noordam in zijn verslag over 1940, maar voegde er aan toe — „terwijl wij dit schrijven komt onmiddellijk boven de stemming van groote dankbaarheid jegens God, Die ons zoo wonderlijk bewaarde, dat de oorlog om ons woedde, doch wij ongerept uit die hel van verschrikking te voorschijn kwamen”. Schrijvend over de wederwaardigheden van Valkenheide in oorlogstijd, zouden we deze uitspraak als geldend voor de geheele bezettingstijd over kunnen nemen.

Het spreekt vanzelf, dat al spoedig, ook in het gestichtsleven, de gevolgen van de Duitsche bezetting merkbaar werden in voedselrantsoeneering en het ontbreken van allerlei dingen, die het leven van den Valkenheide-jongen anders plachten op te vroolijken.

De sterke vraag naar plaatsing, die oorzaak was dat in 1940 meer dan 100 nieuwe jongens werden opgenomen, verzwaarde in niet geringe mate de taak van leeraren en ambtenaren, ook dreigde wel eens gebrek aan grondstoffen, maar overigens ging het eerste oorlogsjaar zonder al te groote moeilijkheden voorbij. Er was geen enkele ernstige zieke en van de bezettende macht werd aanvankelijk nauwelijks iets bemerkt. Eén incident schrikte ons op: In Augustus vielen er bommen op het terrein, gelukkig zonder schade aan te richten.

In 1941 moest reeds onder hooger druk worden gewerkt.

ONZE JONGENS

MAANDBLAD VAN "VALKENHEIDE"

OPVOEDINGSGESTICHT VANWEGE DE NED. HERV. KERK
ONDER REDACTIE VAN DEN DIRECTEUR

TELEF. INTERO. NO. 220

- MAARSBERGEN -

- BIRONUMMER 51766

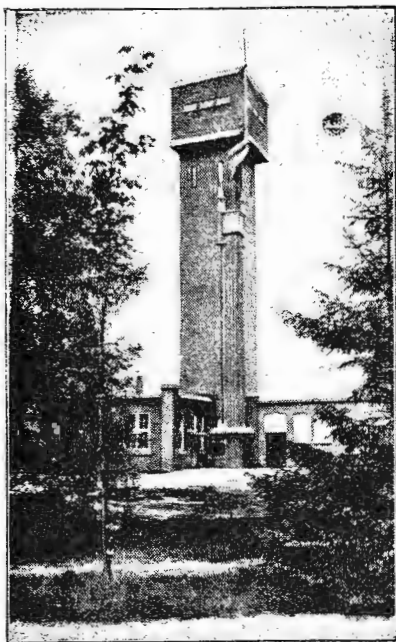
BESTUURSLEDEN:

Dr. H. Th. s'JACOB, Huis ter Heide,	A. B. C. DUDOK DE WIT, Amsterdam.
Voorzitter.	F. E. EVERWIJN LANGE, Maarn.
Jhr. Q. J. VAN SWINDEREN, Loosdrecht,	Ds. M. VAN GRIEKEN, Arnhem.
2e Voorzitter.	Ds. M. HEFTING, 's-Gravenhage.
Jhr. Dr. M. L. VAN HOLTHE TOTECHTEN,	Ds. J. J. C. KARRES, Apeldoorn.
Zeist; Boulevard 28, Secretaris.	Ds. J. W. A. KLINKHAMER BREDIUS, Baarn.
Jhr. F. HOOFT GRAAFLAND, Amsterdam,	Dr. H. SCHOKKING, 's-Gravenhage.
Heerengracht 420, Penningmeester.	Mr. Ij. A. SCHULLER TOT PEURSUM,
Ds. J. W. J. ADDINK, Heeze (N.B.).	Amsterdam.
Jhr. Mr. C. DEDEL, 's-Gravenhage.	J. STUIVINGA, Zeist.
	Directeur: D. NOORDAM.

Torenwacht.

Tot waarschuwing en beveiliging van de burgerbevolking tegen luchtgevaar wordt op den toren van Valkenheide een wacht geplaatst.

(Beslissing der plaatselijke overheid).

*In donkren nacht,
Houdt Hemelwacht
Van ver Omhoog,
Een wakend oog,
Op Heidehuis;
En bergt die kluis,
Als dierbaar pand,
In holle hand.*

De bezettingsjaren hebben Valkenheide herhaaldelijk voor een vuurproef gesteld. Het verminderd normbesef, de geleidelijke ontluistering van een geestelijk en maatschappelijk leven in de wereld rondom hadden een ongunstige invloed op de Valkenheide gemeenschap. Al snel kwam het voedselvraagstuk om de hoek kijken. Zelfs de bermen langs de wegen werden als groentetuin gebruikt; met bruine bonen tot een oppervlakte van 2 ha.

Aan onze Lezers.

De schaarschte zoekt slachtoffers en treft ons in veel, dat ons lief is.

Voedsel, kleeding, schoeisel en — papier!

Dit laatste is oorzaak, dat ons maandbladje „Onze Jongens” voorloopig niet meer verschijnen zal.

De vrienden van ons werk mogen echter in gedachtenis houden, dat, verdween al „Onze Jongens”, toch onze jongens zijn gebleven!

Te gelegener tijd vertrouwen wij in „Onze Jongens” u onze jongens weer te laten verschijnen.

D. NOORDAM.

Dank, trouwe werkers voor Uw toewijding gedurende honderd vijf en zestig zware dagen.

Het heeft ons verheugd, dat ons Bestuur salarissen en loonen heeft kunnen verhoogen op dezelfde wijze als het Rijk dit deed voor zijn ambtenaren.

Gezondheids-
toestand.

De gezondheidstoestand onzer verpleegden werd gedurende het gansche jaar niet éénmaal ernstig bedreigd, óók al wilde tot tweemaal toe de griep onze jongens in haar greep vatten, het bleef bij enkele en dan nog zeer lichte gevallen.

Daarmede is niet gezegd, dat het werk voor onzen nieuwen gestichtsgeneesheer, dokter Van Kekem, gemakkelijk was. De verminderde rantsoenen, niet minder de veranderde samenstelling van het brood, vraagden voor onze 14—20-jarige jongens nauwlettende contrôle.

Wij mogen met verheuging vermelden, dat de uitkomsten van elk algemeen onderzoek telkens weer geruststellend waren.

Dr. Valkema Blouw bleef ons als psychiater met zijn gewaardeerde adviezen steunend terzijde.

De geestelijke verzorging: de catechisaties in den winter, de

Programma en Tekstboekje voor de „Valkenheide” Revue 1942.

REVUE IN 1 PROLOOG, | door
2 BEDRIJVEN EN | NICO K. ALBEN.
18 TAFEREELLEN.

Uitgevoerd ter gelegenheid van
de OVERGANGSEXAMENS 1942,
op **VRIJDAG 10 APRIL a.s.**
des avonds om half acht in de Kerkzaal van
„VALKENHEIDE”.

Decors: W. SCHALEKAMP.
Belichting: B. HASSINK.
Toneelverzorging: D. DE BRUIN.
Muzikale leiding: . . . W. SLAGMOLEN.

MEDEWERKENDEN:

de dames: J. H. de Bruin, A. R. v. Goeverden, A. M. v. Goeverden,
A. Hekket, M. N. Koster, E. Noordam, A. Schalekamp,
H. Schalekamp, M. C. Verhagen, J. H. de Weerd;
en de heren A. v. d. Geest, H. Gmelig Meijling,
A. D. Kok Jr., R. E. Labouchere, Max
H. Netelenbos, E. Noordam en de
de Voetbalclub „De Meeuwen”.
Regie: de heer A. D. KOK Jr.

Ondanks de beangstigende tijden bleef Valkenheide zijn opvoedende taak vervullen, dwars door alles heen. Bij het 30-jarig bestaan werd zelfs een speciale Valkenheide-Revue opgevoerd welk samenviel met de overgangsexamens. Een welkome ontspanning! Daags daarna kwamen lieden van het SS Ersatzkommando jongens ronselen om dienst te nemen (tegen een ruime vergoeding en goede kost) in het Duitse leger. Directeur Noordam heeft elke vordering op gebouwen en ronselpartijen geweigerd.

**Flinke kerels melden zich voor den strijd
tegen het bolsjewisme**

**Keuringen Waffen SS, SS Wachtbataillon, Landstorm
Nederland, Kriegsmarine, Germaansche SS
in Nederland**

Het SS-Ersatzkommando deelt mede: Op de volgende data zullen de keuringen plaats hebben voor bovenstaande formaties:

15 Mei 8—13 uur Amsterdam Dam 4
16 Mei 8—12 uur Utrecht N.V. Huis, Oudegracht 245
16 Mei 15—17 uur Amersfoort SS Wachtbataillon 3, Leusderweg.

VOEDINGSRAAD
COMMISSIE TOT ONDERZOEK **NED. BEVOLKING**
VAN DEN GEZONDHEIDS- EN VOEDINGSTOESTAND DER [REDACTED]

No. 58/12

'S-GRAVENHAGE, 12 Februari 1943
 MAURITSKADE 55, TELEFOON 116164

ANTWOORD OP SCHRIJVEN VAN:

BETREFFENDE: Mededeeling resultaten
 voedings-onderzoek.

Men gelieve bij het antwoord nauwkeurig
 het nummer, de dagtekening en het
 onderwerp van dit schrijven te vermelden

BIJLAGEN:

Geachte Directie,

Hiermede heb ik het genoegen U het resultaat te kunnen
 mededeelen van het laatste onderzoek omtrent de voeding bij
 Uwe inrichting, waartoe door U voedingslijsten werden ingevuld
 over de week van 16/8 t/m 22/8 '42.

De beoordeeling van de voeding in z'n onderdeelen kan
 als volgt worden samengevat:

Verpleegden

"De hoeveelheid calorieën, eiwit, vet en koolhydraten is hier "
"te gering en beduidend minder dan volgens de distributie kan "
"worden gebruikt."

	<u>recht op</u>	<u>verbruik</u>	<u>verschil</u>
Boter	ca 53,5 Kg.	47 Kg.	- 6,5 Kg.
Suiker	" 76,5 "	13 "	- 63,5 "
Kaas	" 23 "	9 "	- 14 "
Jam	" 38 "	30 "	- 8 "
Vleesch	" 92 "	35 "	- 57 "
Melk	" 535 Ltr.	205 Ltr.	- 330 Ltr.

"De met de voeding toegevoerde hoeveelheid vitaminen B en C en "
"het Phosphor en ijzer laat niet te wenschen over, doch de hoe-"
"veelheid vit. A en Calcium is veel te gering en beslist voor "
"verbetering vatbaar."

Personeel

"De hoeveelheid calorieën, eiwit, vet en koolhydraten is "ruim"
"te noemen." "Het verbruik aan levensmiddelen gaat dan ook ver"
"boven de gedistribueerde hoeveelheid uit: b.v.:

	<u>recht op</u>	<u>verbruik</u>	<u>verschil</u>
Boter	ca 3,36 Kg.	6,2 Kg.	+ 2,8 Kg.
Suiker	" 5,75 "	18 "	+ 12,25 "
Kaas	" 1,75 "	5,25 "	+ 3,5 "
Jam	" 2,87 "	6,44 "	+ 3,57 "
Melk	" 40 Ltr.	137 Ltr.	+ 97 Ltr.

"De indruk bestaat, dat deze meerdere hoeveelheden kunnen worden "
"gebruikt wegens het te-kort bij de verpleegden." "De met de voe-"
"ding toegevoerde hoeveelheid vitaminen A, B en C alsmede de mi-"
"neralen Calcium, Phosphor en ijzer laat niets te wenschen over."

AAN

de Directie van het Gesticht "Valkenheide",

te

MAARSBERGEN

God nam heden tot zich onze lieve Man, Vader en
 Grootvader

DIRK NOORDAM,

in leven Directeur Opvoedingsgesticht „Valkenheide”,

in de ouderdom van 63 jaar.

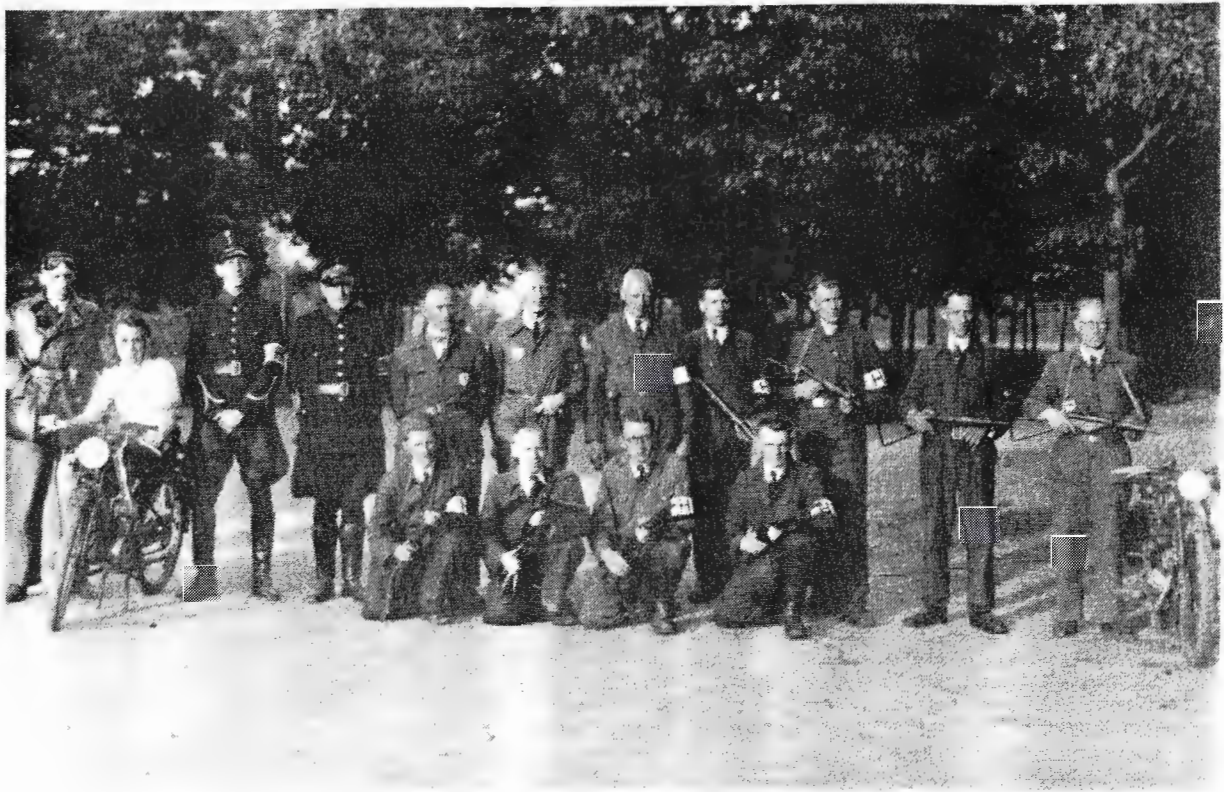
Zijn leven was Christus, zijn sterven gewin.

Uit aller naam:
 E. NOORDAM—van den Berg.

„VALKENHEIDE” MAARSBERGEN,
 8 SEPTEMBER 1944.

De begrafenis vindt plaats op Dinsdag 12 September a.s.,
 nam. 2.15 uur vanuit de Kerkzaal te „Valkenheide”.

strijdkrachten; geassisteerd
 door Kerstens - 't d. Waardt - Co. de
 Bruin; etc. ^{alle jongens naar Keers van}
 Duitsers Norden nog niet ontroepend en blijven
 drie dag morge; Commandant komt terug
 en stelt Blom voor als: Commandant van
 de N.B.S. te Maarsbergen.
 Eventuele klachten met hem te regelen
 Duitsers zullen viterlijk Donderdag vertrekken
 met achterlating van alle go's.

Maandag 7 mei 1945
 als gratis alle jongens uit
 't. Naviljoen ontslagen
 Donderdag 10/5 om 1/2 3 - 3 uur
 aftocht der Duitschers. 't Elst
 Inlevering van wapens en foederen.

Vrijdag 11/5 Feestdag bevrijding
 Burgemeester
 Hr. v. Remmingen
 Hr. Lodin de Beaufort
 Dr. Koolhaas
 Dr. A. W. Wrinck
 N. B. S. Blom Commandant

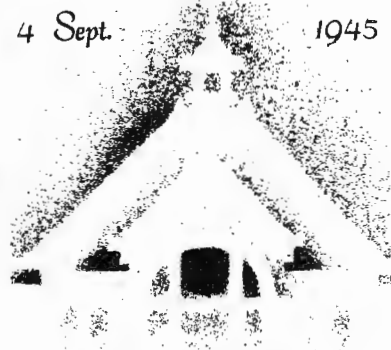
De enige foto van de verzetsgroep Valkenheide-Maarsbergen.

Trots toonde de groep de nacht tevoren gedropte
 Engelse machinegeweren
 ergens in een bos te Maarn.
 V.l.n.r. S.W. Blom (commandant),
 Ankie de Bruin, Weydener, Polly, Mertens,
 C. de Bruin, Ruitenburch,
 W. Pater, C. van de Waardt,
 C. Bruggink, R. Kerstens.
 Zittend: J. bij de Vaten,
 G. Sterk, M. Pater en
 D. Pater.

4 Sept.

1945

Spislijst

Gevulde Tomaat
Koninginnesoep

Gekookte visch met peterseliesaus
en aardappelpurè

Koud vleesch met diverse groenten
en aardappelen

Pudding.

Fruit

JULI 1947

Onze

Maandblad van
„Valkenheide”
Opvoedingsgesticht
vanwege de
Ned. Herv. Kerk

33e JAARGANG No. 7

Jongens

Onder redactie van
den Directeur
J. F. HAECK
Maarsbergen.

TELEFOON K 3433/220 - MAARSBERGEN - GIRONUMMER 51766

BESTUURSLEDEN :

Jhr. Dr. M. L. VAN HOLTHE TOT ECHTEN, J. STUIVINGA, Zeist.	F. E. EVERWIJN LANGE, Maarn.
Rupelmonde, Nieuwersluis, Voorzitter.	Ds. M. VAN GRIEKEN, Arnhem.
Jhr. Q. J. VAN SWINDEREN, Loosdrecht,	Ds. J. J. C. KARRES, Apeldoorn.
2e Voorzitter.	Ds. J. C. KONINGSBERGER, Amsterdam
Prof. Dr. E. H. s'JACOB, Maliebaan 39,	Ds. P. DE BRUYN, Driebergen.
Utrecht, Secretaris.	Mr. F. J. BREVET, Rotterdam.
Jhr. F. HOOFT GRAAFLAND, Amsterdam,	Prof. Dr. J. P. KRUYT, Utrecht.
Heerengracht 420, Penningmeester.	Ds. G. LANS, Amsterdam.
Jhr. Mr. C. BEDEL, 's-Graveland.	W. J. HEMMES, Utrecht.
A. B. C. DUPOK DE WIT, Amsterdam.	J. W. VAN GELEN, Utrecht.

Jaarverslag 1946.

Wanneer de geschiedschrijver in latere jaren het jaar 1946 zal willen typeren, zal hij vermoedelijk spreken over het *élan*, waarmee in Nederland de wederopbouw op alle terreinen is aangevat. Zie ik goed, dan zal de historicus, oog hebbende voor de enorme ont-wrichting van het economische, sociale en politieke leven, de ontstellende feiten memoreren, de frenetieke verbetenheid, waarmee de problemen werden aangepakt, constateren, maar het gevoel van loomheid en teleurstelling, dat zich allengs van de tijdgenoot meester maakte, zal hij niet hij machte zijn weer te geven.

Helaas heeft de heer Noordam de wederopbouw van zijn Valkenheide niet meer mogen meemaken.

Door de hevige druk van de bezetters kreeg hij op 6 september 1944 een hart-aanval. Zwaar ziek, werd hij op 7 september door de SD uit zijn huis gehaald en gefusilleerd.

Het was een represaille voor het o.a. opsluiten van NSB-burgemeesters in het Isolatiepaviljoen.

Valkenheide Prijsvraag

Drs. J.F. Haeck nam het roer over van de voorlopige directie, bestaande uit de heren Hs Brink, M.J. van Goeverden en A.C. Bos. Vrijdag 11 mei 1945 werd de bevrijding gevierd. Valkenheide ging er hard tegenaan, de wederopbouw was begonnen.

„Valkenheide” bestaat 35 jaar.

Een jongensdorp jubileert.

De Nederl. Herv. stichting „Valkenheide”, voor opvoeding van ontspoorde jongens te Maarsbergen, bestaat vandaag 35 jaar. Hoewel dit zevende lustrum eerst op 24 October a.s. feestelijk wordt gevierd, zouden we desondanks vandaag toch aan deze stichting enkele woorden willen wijden. Dit opvoedingsgesticht, uitgaande van de Ned. Herv. Kerk heeft recht op onze belangstelling en die belangstelling, vooral in deze tijd waarin het aantal gederaileerde jongeren angstig groot is, ten zeerste nodig.

HERBOUW
EN
UITBOUW

VAN

VALKENHEIDE

TE MAARSBERGEN
OPVOEDINGSGESTICHT VANWEGE
DE NEDERL. HERVORMDE KERK
TEL. MAARSBERGEN (K 3433) 220 — GIRO 51766

In 1947 bestond Valkenheide 35 jaar. Ruim 2300 jongens brachten in die periode enige jaren op Valkenheide door, gezamenlijk ruim twee en half miljoen verpleegdagen. Maar wat zeggen getallen? Voor alles moest de jeugd de vreugde en de zin van de arbeid leren verstaan.

Jonge Kerk -:- Brummen

UITNODIGING

tot de vergadering van jonge lidmaten
op Donderdag 6 Januari 1949 's av. om
half acht in het Geb. v. Chr. Belangen.

Onderwerp:

Over het werk en het leven van het
Opvoedingsgesticht: „Valkenheide”
door één van de Bestuursleden van de Stichting.

De Commissie.

HUISREGELS

voor het

Opvoedingsgesticht „Valkenheide” te Maarsbergen.

DAGELIJKSCHE DIENST.

Art. 1. Bij het luiden der ochtendbel ontsluit de ambtenaar de slaapzaal der verpleegden, welke hij op vriendelijke en tactvolle wijze wekt.

Art. 2. Onder toezicht van den ambtenaar wasschen de jongens zich behoorlijk en halen hun bed af, hetwelk op een door den hoofdambtenaar te bepalen tijd wordt opgemaakt. Zondags worden de bedden direct na het opstaan opgemaakt.

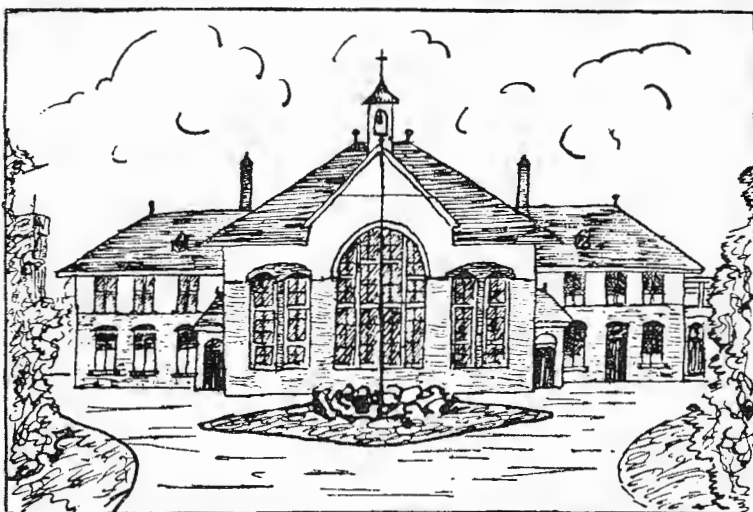
Art. 3. Wanneer de werkzaamheden, in het vorige artikel genoemd, zijn verricht, gaat de ambtenaar met zijn jongens naar het dagverblijf, waar zij plaats nemen aan de voor het ontbijt gedekte tafel.

Art. 4. Wanneer het brood etc. naar de groepen gebracht wordt, neemt de ambtenaar welke z.g. buitendienst heeft, dit in ontvangst en overtuigt zich of alles aanwezig is. Men late de keukenwagen tot voor de stoep van de buitenduur rijden.

Art. 5. Zoodra de tweede bel wordt geluid, doet de ambtenaar zijn jongens bij drieën aantreden. Dit aantreden geschiedt snel, rustig en nauwkeurig. Wanneer al zijn jongens ordelijk in het gelid staan geschaard, geeft de ambtenaar bevel tot afmarcheeren.

Art. 6. Bij aankomst op het plein voor het Hoofdgebouw plaatst de ambtenaar zijn jongens op twee rijen, en overtuigt zich, dat zij ordelijk en netjes hun plaats innemen. Spreken is zoowel tijdens het marcheeren als bij het staan op het plein verboden.

4^E „VALKENHEIDE” WANDELTOCHT
4 JUNI 1955

Vloei-blad

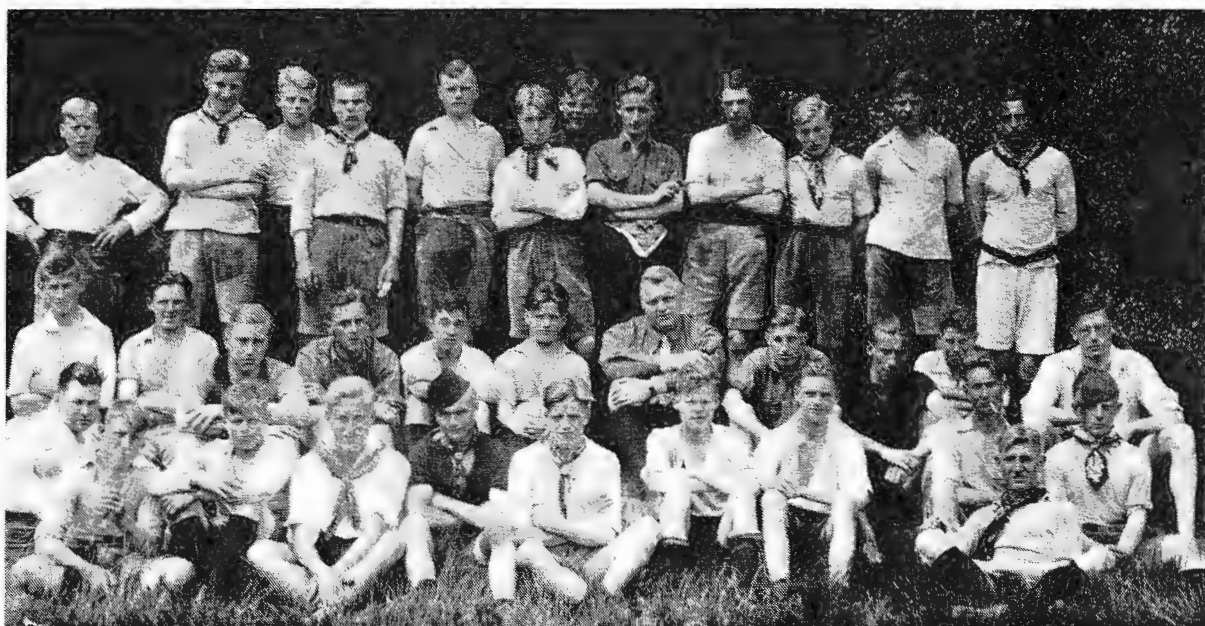
Loopt ook U
op zaterdag 6 juli 1957 ?

Zo....

Op weg naar de Finish van de
6^e Valkenheide Wandeltocht

Doe 2 dingen : ● Noteer deze datum in Uw agenda
● Leg dit vloeiblاد in Uw agenda
Nadere mededelingen volgen.

Onze Directeur Drs J. F. Haek in gesprek met een wandelaar uit Aruba
Foto N.U.D. Hofland

VERENIGING VAN OUD-LEERLINGEN „VALKENHEIDE”

SECRETARIAAT: THORBECKELAAN 83
UTRECHT

Ter nagedachtenis aan haar vroegere directeur werd het Noordamfonds ingesteld. Dit fonds maakte het mede mogelijk dat reünies de befaamde Valkenheide-wandelmarsen en verschillende andere activiteiten plaats konden vinden. Vanuit Valkenheide nam de wandelgroep regelmatig deel aan de Vierdaagse te Nijmegen onder leiding van de heer G. van de Waerd.

Datum Postmerk.

L. S.,

Hierdoor wordt U vriendelijk uitgenodigd tot het bijwonen van de **REÜNIE VAN OUD-LEERLINGEN** van „Valkenheide” op Woensdag 25 Juli 1951 te Valkenheide.

Aantreden en afmarcheren vanaf het Station Maarsbergen na aankomst van de trein van

9.02 uit de richting Utrecht ;

9.41 uit de richting Arnhem.

Onze mensen uit het Noorden en Oosten worden naar hier gehaald en weer teruggebracht naar Amersfoort.

Vertrek naar Valkenheide na aankomst van de trein van 9.38 uit het Noorden. Terug 's avonds 19.05 uit Amersfoort.

PROGRAMMA :

10.30 uur op Valkenheide
Koffie

11.00 – 11.30 uur Vergaderen

11.30 – 1 uur Voetbalwedstrijd Valken I – Oud-leerlingen

1.00 uur Warme maaltijd

2.15 uur Aantreden voor de Post

2.30 uur Volksspelen

4 uur Thee

4.30 uur afmarcheren naar 't Station.

De retourkaart wordt door mij zo spoedig mogelijk, ingevuld en duidelijk getekend, terug verwacht.

Door bijzondere omstandigheden zijn we genoodzaakt te melden: dat in geen enkel geval nachtelogies, noch voor, noch na de Reünie, kan worden verstrekt.

HET NOORDAMFONDS.

Maarsbergen, datum postmerk.

L. S.

Hiermede erkennen wij de goede ontvangst Uwer bijdrage voor het „Noordamfonds”. Onder betuiging van onzen vriendelijken dank houden wij ons voor Uw verderen steun ten zeerste aanbevolen.

Hoogachtend,

Comité Noordamfonds.

De jongen van nu heeft nu eenmaal een andere verzorging en een ander milieu nodig dan de geuniformeerde gestichtsjongen op klompen uit 1915. Dit stelt eisen aan de verzorging, waaraan de inrichting eenvoudig moet voldoen, wil er niet een te groot verschil komen tussen het huiselijke milieu en de inrichtingssfeer. Het gestichtskarakter moet geheel verdwijnen en huiselijkheid, zonder overdrijving overigens, moet hiervoor in de plaats komen.

Een werkbespreking met leraren, werkmeeesters onder leiding van de heer J.F. Haeck in de personeelskamer, terwijl één van de 200 jongens een verfrissende duik neemt.

Op 5 oktober 1957 werd de nieuwe ambachtschool feestelijk geopend door de inspecteur-generaal van het onderwijs Mr Ir M. Goote, die door het doorsnijden van een brood de sleutel vond voor het nieuwe schoolgebouw. De school kreeg steeds meer het karakter van streekschool.

Verder gaat Valkenheide, met nieuwe mogelijkheden langs het oude spoor. Her-oriëntatie, vernieuwing, dienstbaarheid, typeren de herleving. De jaarlijkse reünie vormt daarbij een toetsing met het verleden.

Bij de familie Haeck, hier ter stede
GEVRAAGD

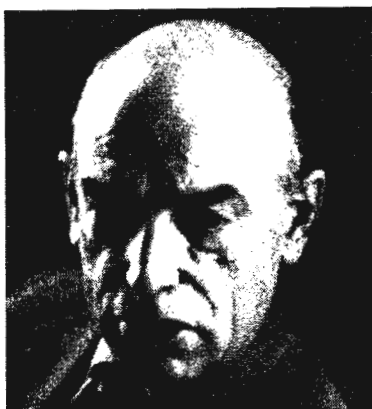
Voor direct: een KINDERMEID, zeer
luid schreeuwende baby. 75 gulden
per jaar en veel verval.

J. F. Haeck.

de Kopepel

NEDERLANDS MAANDBLAD VOOR KINDERBESCHERMING

JAARGANG 20 No. 5, MEI 1966

AANVANGSSALARISSEN VAN ASSISTENTEN IN KINDERTEHUZEN

OPLEIDING:

4 jr. Huishoudschool (inkl. kinder-
verzorgingsklas)

BEGINLEEFTIJDEN:

18 jaar	f 370.—
19 jaar	f 409.—
20 jaar	f 447.—
21 jaar	f 472.—
22 jaar	f 507.—
23 jaar	f 544.—

OPLEIDING:

(M)ULO of 3 jr. HBS
of
Huishoudschool + Ass. kl. +
dipl. Centr. Raad v. Kinderuitzen-
ding.

BEGINLEEFTIJDEN:

18 jaar	f 385.—
19 jaar	f 424.—
20 jaar	f 462.—
21 jaar	f 487.—
22 jaar	f 522.—

Op „VALKENHEIDE", hervormd vakinternaat voor jongens,
wordt zo spoedig mogelijk gevraagd een

hoofdleider

Voor deze verantwoordelijke functie wordt naast een minimumleeftijd
van 28 jaar een ruime ervaring in de interne kinderbescherming vereist.
Diploma B Kinderbescherming vereist. Woning komt beschikbaar. Ge-
werkt wordt met drie groepen jongens van 13 tot 20 jaar. Het salaris
wordt vastgesteld conform de schaal „Haeck".

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de directie van „Valken-
heide" te Maarsbergen; telefonische inlichtingen worden gaarne
verstrekkt onder no. (03433) 245.

„VALKENHEIDE", datum postmerk.

Onder dankzegging voor Uw sollicitatie
heb ik de eer U te berichten, dat in de vacature is
voorzien.

De Directeur van „Valkenheide",

J. F. Haeck.

Particulier Secretaris
van
Zijne Koninklijke Hoogheid
de Prins der Nederlanden

Paleis Soestdijk. 30 augustus
1963

Het Bestuur van de Stichting
"Valkenheide",
Maarsbergen.

In opdracht van Zijne Koninklijke
Hoogheid de Prins der Nederlanden bevestig
ik hierbij de goede ontvangst van Uw
jaarverslag over 1962.

Ik moge U daarvoor hartelijk dank-
zeggen, en de beste wensen van de Prins
voor een goede voortgang van Uw werk
overbrengen.

De Particulier Secretaris van
Z.K.H. de Prins der Nederlanden
Bij afwezigheid:

M.F. Visser

M.F. Visser,
Chef Secretariaat.

Het "rapport Haeck" maak-
te het mogelijk, naast een
betere salariëring van
groepsleiding, meer man-
kracht aan te stellen in de
groepen. Weken van 70-75
uur gingen tot het verleden
behoren. Naast aanstelling
van hoofdleiders werd ook
de nazorg niet vergeten.
Nieuwe bouwplannen wer-
den uitgevoerd, een verrij-
king waarnaar jarenlang
was uitgezien.

Het Bestuur van de Stichting "Valkenheide", zegt U recht hartelijk dank voor de goede wensen en de financiële bijdrage die het van U mocht ontvangen ter gelegenheid van de viering van het 50 jarig jubileum en de opening van ons nieuwe kerkgebouw.

C. Dedel, voorzitter van het Bestuur.

GEWIJZIGDE VERHOUDINGEN IN OPVOEDING EN BEGELEIDING .

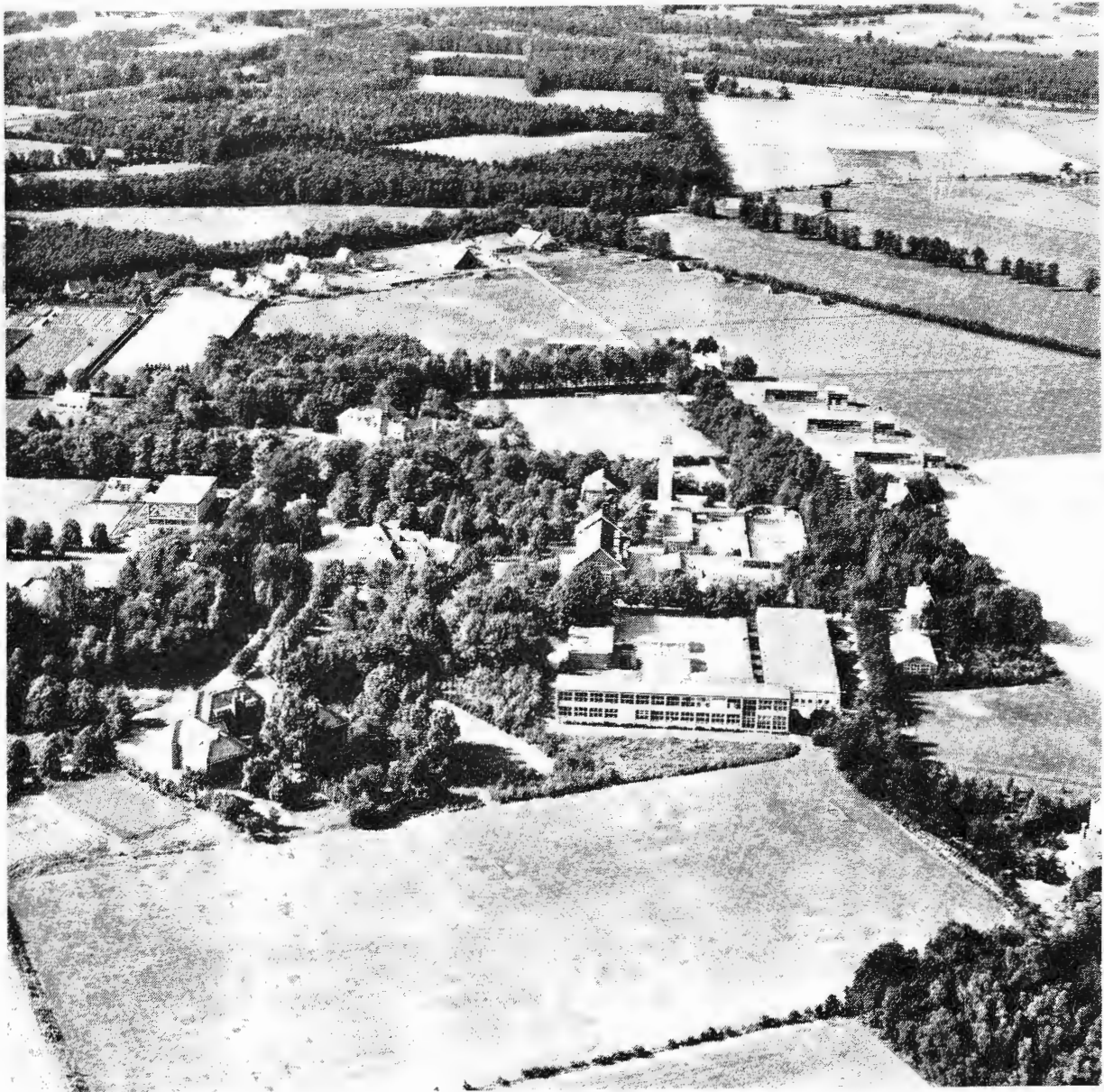
In het ter gelegenheid van ons jubileum door drs. Manuel van Loggem geschreven stuk, dat op 4 en 5 oktober en later nog enkele malen elders in het land door onze medewerkers is opgevoerd, zegt de hoofdpersoon tegen zijn ouders: „Jij, jij was er nooit als ik je nodig had!” en dan later tegen zijn zuster: „Met jou kon ik tenminste spelen.”

Dat zijn de twee punten, waar het in de heropvoeding altijd weer op aan komt. „Je was er nooit” moet worden „je stond altijd voor me klaar om me op te vangen als ik in de purée zat of ook als ik gewoon maar thuis kwam uit school.”

Men kan de houding van de moeder van vroeger, die achter het theeblad zat als de kinderen uit school kwamen, romantiseren en terugverlangen naar de tijd van het flakkerende theelichtje en ook de rol van de moeder met haar kinderen, gezellig om de lamp in de huiskamer, verheerlijken. Laten wij dit maar liever overlaten aan de zangers van de „smartlap-platen” van het genre: „Moeder, ik kan je niet missen”.

In 1963 werd de oude kerkzaal (foto links boven) voor het laatst gebruikt, omdat het nieuwe kerkgebouw in oktober van dat jaar klaar kwam. Een bouwwerk waaraan onder meer meewerkten Ir J.B. Baron van Asbeck (architect), J.M. Meine Jansen (glas in beton en mozaïek) en T. van Hoogevest (aannemer).

Het gebouw kreeg van meetaan een dubbele functie omdat het tevens als ontspanningscentrum was bedoeld. In dat kader werd een jubileum-toneelstuk opgevoerd, met als spelers, v.l.n.r. A. de Leeuw, W. Slagmolen (voorzitter Noordamfonds), H. Abbink, mevrouw W. Wildeman, W. van Houttum en G. Datema.

Het bestuur in 1966, v.l.n.r.
 G. Ph. Helders, G. Wielinga,
 A.B.C. Dudok de Wit,
 Jhr F. Hooft Graafland, Jhr
 C. Dedel, J.F. Haeck (direk-
 teur 1945-1966), Jhr
 G. Schimmelpenninck,
 P.W. ter Haar. Staande:
 J. Breyer (direkteur
 1966-1971), W.H. Kooiman
 (direkteur 1971-heden).

„Valkenheide“

Voetbalvereniging

LIDMAATSCHAPSKAART

VAN

GROEP:

Deze kaart dient iedere zaterdagavond,
voor presentie geparafeerd, door de clublei-
der bij de groepsleider te worden ingeleverd.

PERSONEELSVERENIGING „VALKENHEIDE“

Bewijs van Lidmaatschap 19.....78.....

NAAM de heer Z. Weggemans

ADRES Scherpenzeelseweg 8

PERS. VER.

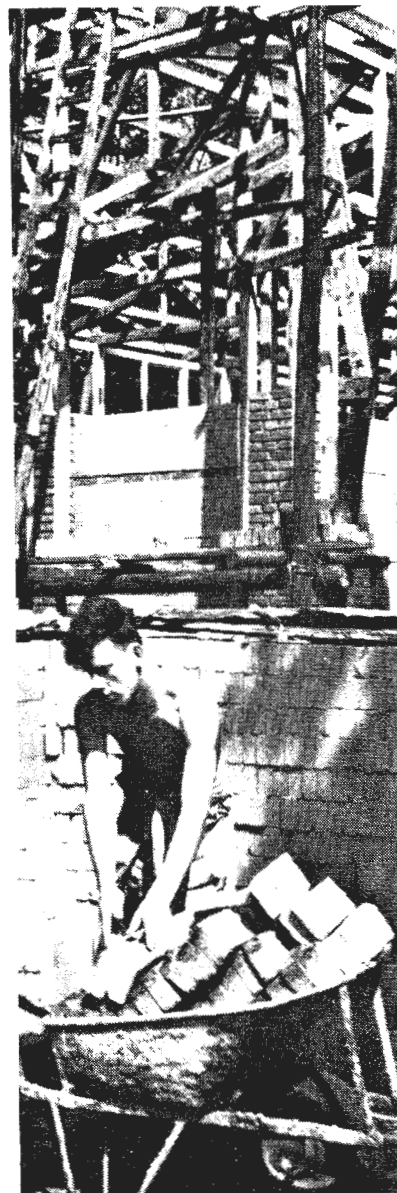

Men moest lid zijn van een zaterdagmiddagklub. Padvinderij, zeeverkennerij, wandel-klub, voetbalklub en handenarbeidklub was het keuzepakket van de jongens. De groepsleiding fungeerde als activiteitenleiders. Voor het personeel bestond een lange tijd een goed functionerende personeelsvereniging welke een groot aantal gezellige avonden organiseerde.

ONDERWIJSVERNIEUWING IN DE VORM VAN TAKENSYSTEEM

De ontwikkeling van verlaging van de groepsgrootte speelt zich ook af in de onderwijssector. Ook hier wordt al jarenlang de behoefte gevoeld aan een verkleining van de opleidingsgroep. Er zijn aanwijzingen, dat wij met ingang van de nieuwe cursus tot een lagere klasse-grootte zullen kunnen overgaan.

De door de ingebruikneming van de nieuwe paviljoens vrij gekomen ruimte geeft ons ook de mogelijkheid in schoolverband dit te realiseren. Verlaging van de klassegrootte is zeker in overeenstemming met de algemene tendens, die bij het voortgezet onderwijs heerst, maar de wenselijkheid doet zich op onze school te sterker gevoelen, omdat wij hier nu eenmaal te maken hebben met jongens, die toch wel veel extra aandacht nodig hebben.

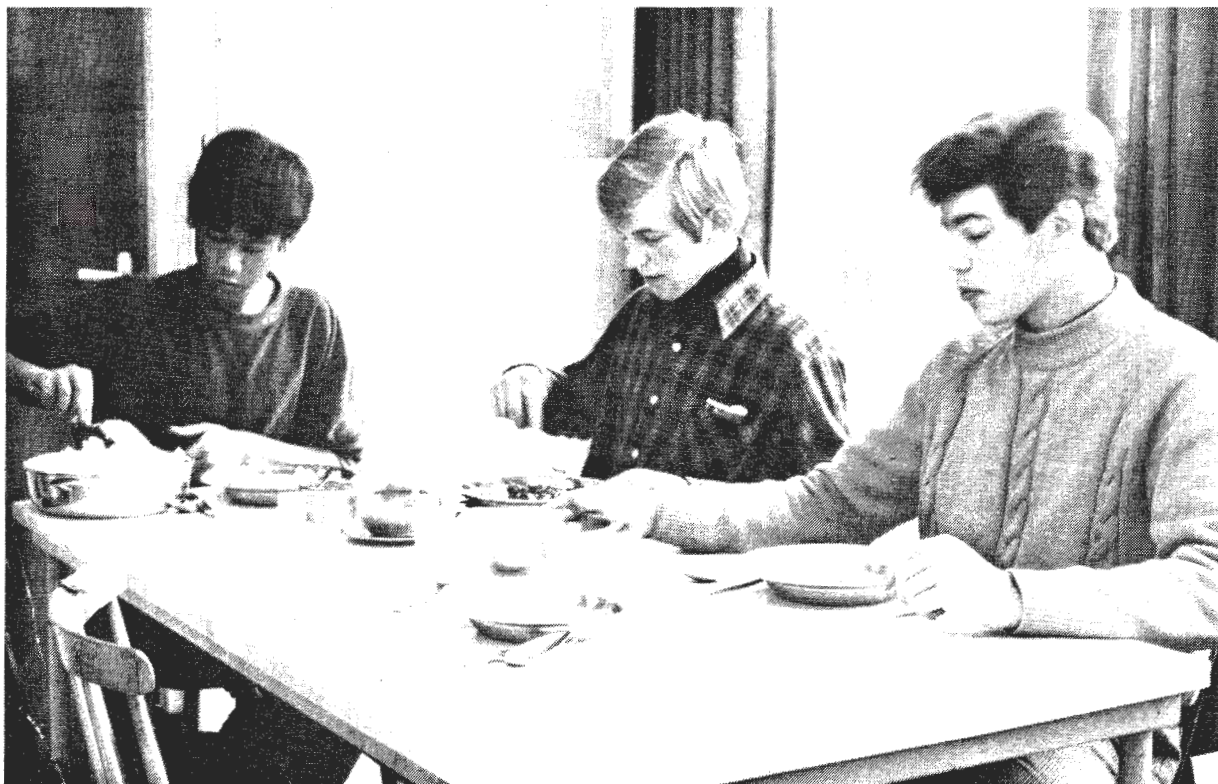

"Bouwen aan een toekomst"

De kinderscherming is in beweging. Van binnenuit en van buitenaf is veel kritiek geuit op kinderschermingsinstellingen en werkmetho- den. Nieuwe ideeën over geheel andere vormen van hulpverlening doen opgeld. Met name de traditionele inrichtingsopvoeding en de grote inrichtingen staan bloot aan kritiek.

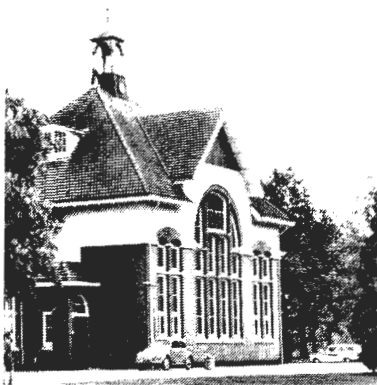
Deze kritiek is niet aan ons voorbijgegaan. Dit heeft ertoe geleid dat bestuur en medewerkers zich gemeenschappelijk zijn gaan bezin- nen op een herziening van uitgangspunten en doelstelling van het werk in onze inrichting.

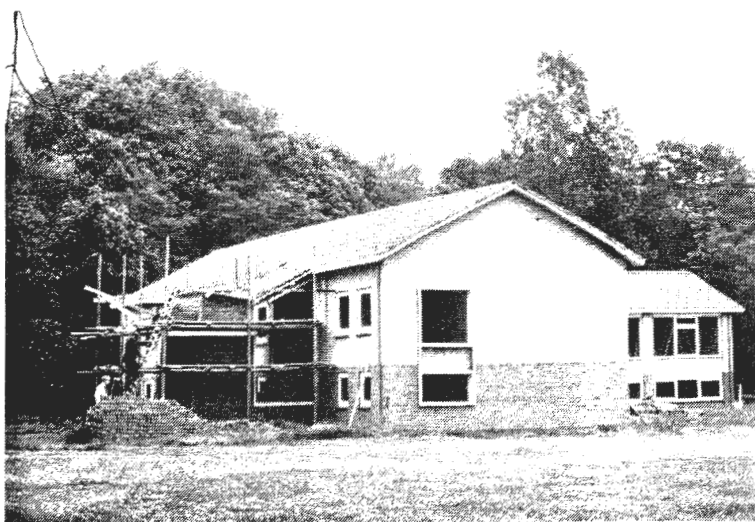
Naar groeps pedagogisch klimaat worden drie „units” onderscheiden, waarbij de relatievorm tussen leiding en pupillen in combinatie met het normeringspatroon binnen de groep het verschil bepaalt. Elke „unit” bestaat uit meerdere groepen, zodat ook nog onderscheiden kan worden op basis van leeftijd, intelligentie en interessepatroon van de jongen. Zo zijn ontstaan:

- vijf groepen met een „normerend” karakter, waarbij de normering gebaseerd wordt op gedragstherapeutische principes. Verbetering van de realiteitspercep- tie, verhoging van de frustratietolerantie en afstemming van het eigen normen- en waardenpatroon op die van de groep is het opvoedingsdoel.
- Drie groepen die zijn gericht op een individueel-therapeutische benadering van de jongens. Deze groepen hebben een relatief grotere personeelsbezetting en krijgen een intensievere psychologische begeleiding. Hier is herstel van ern- stige relatiestoornissen het voornaamste doel.
- Drie groepen die getypeerd worden doordat gewerkt wordt vanuit de identi- ficatie van de jongen met zijn groepsgenoten. De groepsorganisatie is resultante van dit identificatieproces. De groepsleiding vervult daarbij eerder de rol van begeleider en mentor, dan die van leider. Ontwikkeling van de relationele mogelijkheden, verhoging van het zelfgevoel en training in sociale vaardigheden vormen hier het opvoedingsdoel.

Deze interne differentiatie naar behandelingsmogelijkheid, waarmee een aanvang gemaakt is, betekent het einde van de uniformerende en regulerende benadering van vroeger. Daarbij komt dat een ge- wenste verandering van pedagogisch programma de continuïteit van de begeleiding binnen Valkenheide niet in gevaar hoeft te brengen.

In 1968 werd het (nieuwe) hoofdgebouw in samenwerking met de Technische school en de Technische dienst gebouwd. In 1973 brandde het Hoofdgebouw voor twee-derde deel af. Het gespaarde gedeelte werd het Honk, welk voor ontspanningsruimte gebruikt wordt.

Door de bouw van de nieuwe paviljoens werd het vroegere groepsgebouw een tijd lang gebruikt door de Technische Dienst. Inmiddels is dit gebouw onder de slopershamer gekomen en heeft de Technische Dienst een eigen ruimte gekregen. Het isolatiepaviljoen ging in 1982 tegen de grond, nadat een aantal jaren de schoolopvang erin gehuisvest was. De "cellen" waren einde jaren '60 al verleden tijd.

Op 22 juni 1977 neemt de directeur van de Technische School, N.B. Goudswaard, afscheid. De heren J.D. Kroesenbrink (directeur) en H.J. van Druten (adjunct-directeur) later aangevuld met de heer W. de Jong, eveneens als adjunct-directeur, nemen het roer over.

"Valkenheide"

1979

"De Sprong"

Met vreugde en ook met enige trots kunnen wij U berichten dat onze school voor Individueel Voortgezet Onderwijs "De Sprong" in gebruik kan worden genomen. Op dinsdag 20 november 1979 zal de officiële opening van deze school plaats vinden en bij dit feestelijk gebeuren nodigen wij U hartelijk uit.

Op die middag ontvangen wij U graag tussen 14.30 en 15.00 uur in de grote zaal van De Valkenburcht. Om 15.00 uur zullen enkele korte toespraken worden gehouden, waarna om 16.00 uur gelegenheid wordt geboden de nieuwe school te bezichtigen.

Namens het bestuur
W.H. Kooiman

In 1979 werden de opleidingsmogelijkheden aanzienlijk uitgebreid door de opening van een school voor individueel onderwijs "De Sprong" onder leiding van de heer E.D. van't Hoff.

De eerste leerling: Hans Peter Vels.

Het Honk werd steeds meer het centrum van allerlei activiteiten. Zo kan het gebeuren dat na een Soosavond een bruiloft wordt gevierd en weer een avond later de ledenvergadering van de plaatselijke voetbalklub wordt gehouden. Een lange tijd was de bibliotheek erin gehuisvest. Nu is het domein van de leider Vorming en Rekreatie. Links het plekje dat iedere Valkenheidebewoner kent: het winkeltje, voor de shag en de snoep. De groepskampen, welke voorheen drie weken duurde, werden omgezet in een werkweek.

Ruim 10 jaar heeft Valkenheide een manege, een wonder-middel op het pedagogische gebied. Via de liefde voor het dier wordt geleidelijk aan begrip voor de "ander" opgebouwd. Vóór en na schooltijd zijn jongens bezig met "hun" pony's. De keuze-middagen van "De Sprong" richten zich veelvuldig richting ponyklub alwaar de heer W.F. Leenstra klaar staat om met de jongens door de bossen te zwerven of op het terrein les te geven. Ook wordt de viervoetige-hulp ingeroepen bij plaatselijke gebeurtenissen; Sinterklaasfeest, jubilea etc. Jaarlijks worden er rijproeven afgenomen, waaraan naast de jongens, ook leden van buiten deelnemen.

Eén van de aantrekkelijkheden van Valkenheide is, dat er doodgewone mensen werken, met humor en nuchterheid. Humor echter ook in de leefgroepen. Zo kon men de geweldige ontmaskering van de Sint meemaken in "de Knik", waarbij Sint, niets vermoedend, door de plaatselijke Rijks-politiecommandant Manee in de boeien werd geslagen en voor een (bijna) echte rechtbank werd geleid. Dat is Valkenheide, het kán en het gebeurt. Ook fijn vissen in één van de vijvers, of gezellig eten met z'n allen met een échte burgemeester!

Ministère van Landbouw en Visserij

viskaart

geel

blauw

Voor dhr/mw John van Rhenen (de Spil)

Adres "Valkenheide" 26

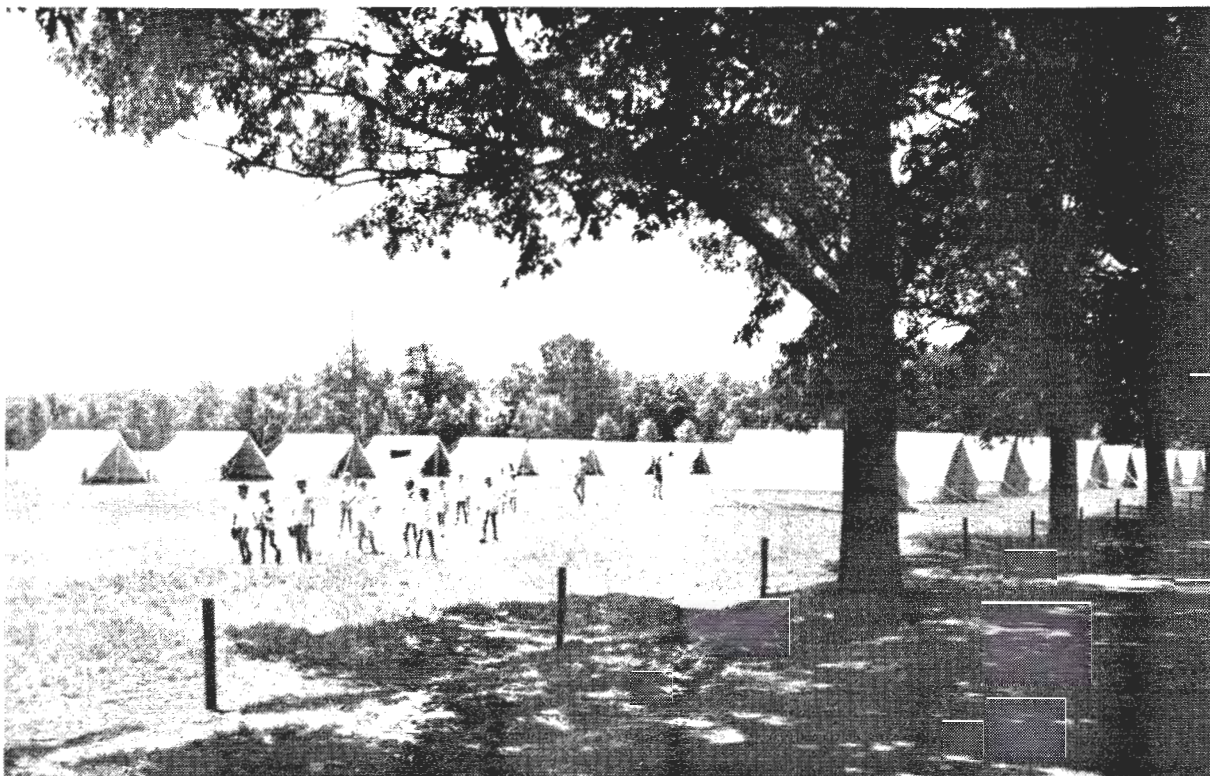
Postcode 3953 MC Woonplaats Maarsbergen (Gem. Maarn)

Geboortedatum

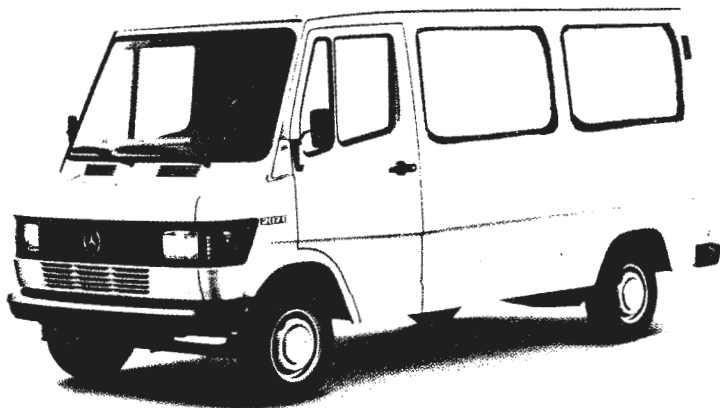
Deze kaart is slechts geldig, indien zij volledig (dus óók de geboortedatum) duidelijk leesbaar is vgevuld (niet met potlood) en is voorzien van een gestempeld vissegetel. In de zegelkosten zijn de administratiekosten begrepen.

Z.O.Z.

Een aantal jaren komen in de zomer veel jeugd-voetbalklubs naar Valkenheide, de KNVB-jeugdsportkampen geheten. Het technische gedeelte berust bij de kampstaf en voor de inwendige "voetballer" zorgt de keukenstaf van Valkenheide.

Vastrechtkaart Geldig op alle NS-lijnen

Geeft recht op het reizen met plaatsbewijzen enkele reis, dag- of weekendretour of dagkaarten — 1e of 2e klas — tegen een in de tarieven opgenomen gereduceerde prijs. Geldt niet voor avondretour.

Geldig: **Max. 7 maanden**

van	20.04.84
tot en met	20.04.84

029 N° **222075**

reg. no. / 9241

Prijs

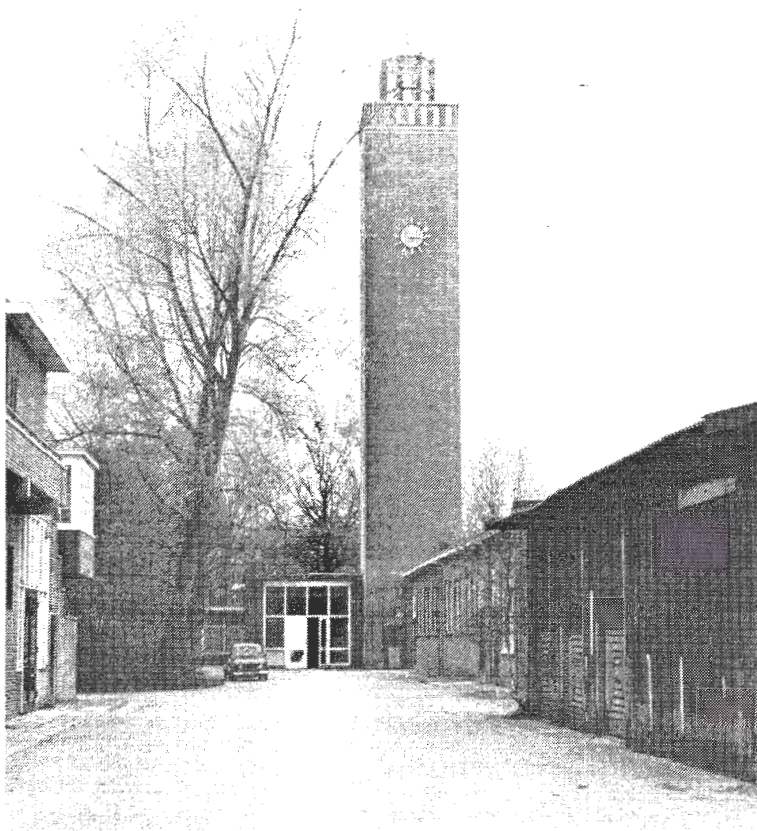
fl -20.00 802

z.o.z.
geldigheids-
duur

DD2374

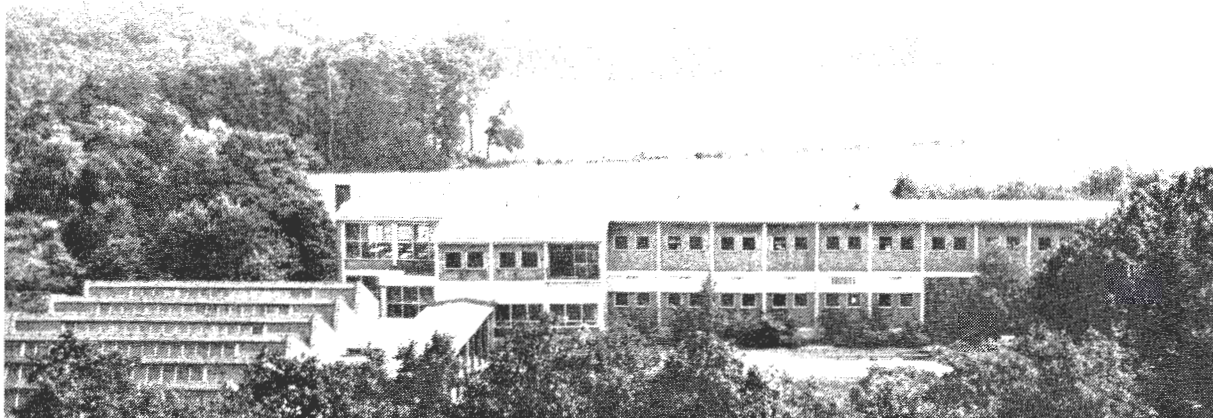

Het vervoer neemt een aparte plaats in. Sinds de sluiting van het station Maarsbergen moest er wel eigen vervoer komen, het bekende busje kan men overal tegenkomen: bij het station Maarn, doch ook in Limburg of Groningen (werkweken) of zomaar bij een schouwburg in Utrecht (groepsbezoek) of Slagharen (vakantie). Steeds meer krijgt Valkenheide aanvragen voor opname van jongens uit andere kulturen. Om elkaar (en vooral ook elkaars kultuurpatronen) te leren kennen werd in 1984 een groots projekt, in samenwerking met "De Sprong" opgezet. Een zeer geslaagde gebeurtenis welke zich voortzet in cursussen voor de groepsleiding e.a. inzake etnische minderheden.

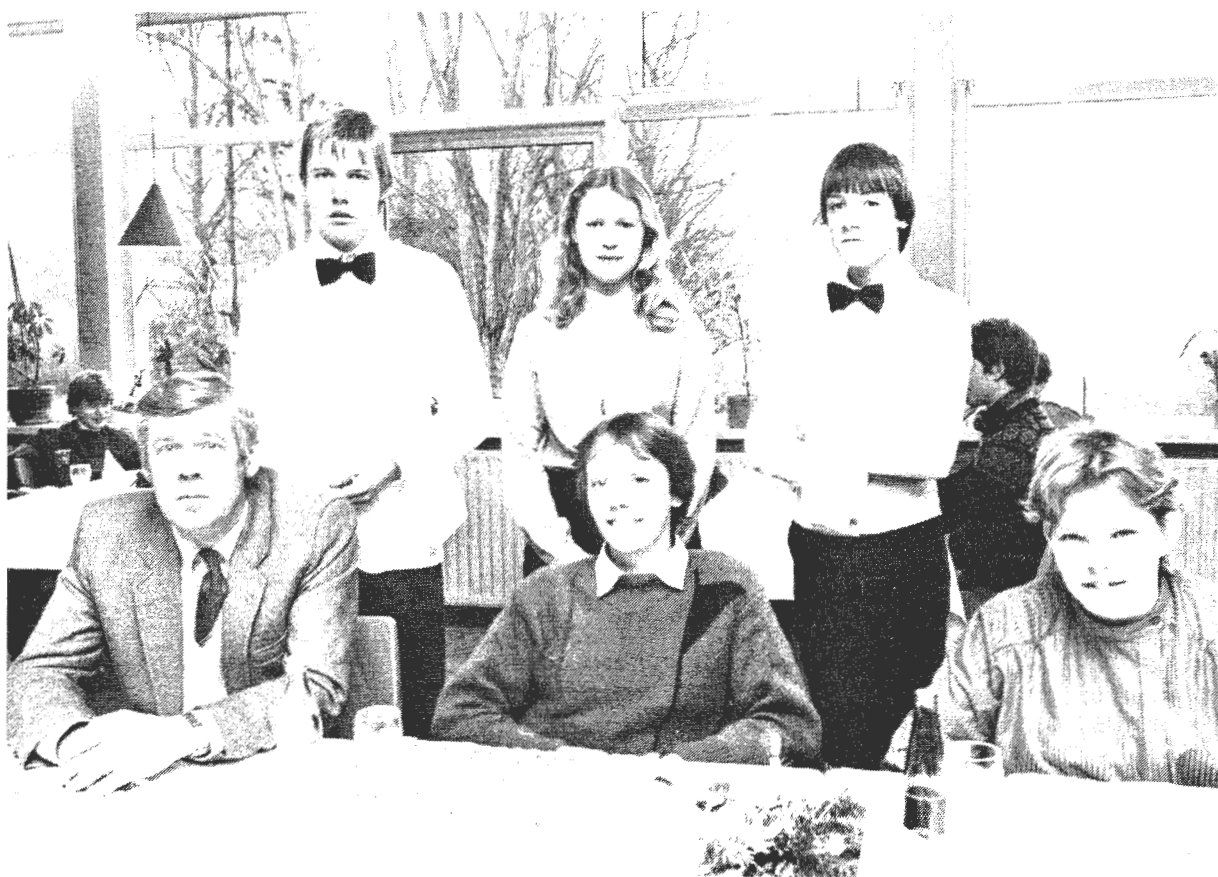

Een jaarlijks terugkerend evenement van de Technische School is de "open dag", waarbij de vele bezoekers door middel van werkstukken en demonstraties op de hoogte worden gebracht van de theoretische- en praktische vaardigheden.

Tot zomer 1982 is er steeds gesproken over een technische school voor jongens. Door een statutenwijziging werden nu ook meisjes in de gelegenheid gesteld de school te bezoeken. Trots stelt de heer Krosenbrink de eerste drie dames voor, zittend Iris van de Meij en Joke Gorter, staande Kirsten Weenink.

In april 1984 vierde "De Sprong" haar eerste lustrum. Een hele week vol activiteiten met als hoogtepunten de fietsvierdaagse en de sterkste man van "De Sprong".
(zie bladzijde 75)

KLEINSCHALIGE VOORZIENINGEN

Naast de "leefgroepen" ontstaan de gezinsgroepen. Als eerste de "Herberg", voor jongens die 's morgens een lascursus volgen en 's middags ervaring opdoen in bedrijven in de omgeving.

In 1982 volgt een gezinsgroep met een specifiek behandelingsprogramma voor onze jongeren.

Het "Kursushuis" met een eigen methodiek werd begin 1984 in het leven geroepen.

FOTO- VERANTWOORDING

blz. 4-6-8	J. de Heus
blz. 45	S.W. Blom
blz. 64-65	L. Schoonhoven
blz. 66	archief LTS
blz. 68	L. Schoonhoven
blz. 70	A. van Greuningen
blz. 71	A. de Leeuw (KNVB)
blz. 74	BDU-Barneveld
blz. 75	archief "De Sprong"
blz. 76-77	J. Thomassen

COLOFON

Samenstelling en tekst	: Ger Weenink
Lay-out	: Jan Kracht (Kinderdorp Neerbosch)
Druk	: Van den Berg's drukkerij bv, Maarn
Met speciale dank aan	: J. Thomassen en J. de Heus